AMORIS EFFIGIES:

Sive,

Quid sit Amor?

Efflagitanti

RESPONSUM

ROBERTI WARING
ex Æde Christi OXON. Art.
Mag. & Academiæ
Procuratoris.

Huic quartæ editioni præfigitur ejusdem Autoris

CARMEN LAPIDARIUM

Memoriæ

Vatum Principis,

BEN. JONSONI,

sacratum.

LONDINI,
Excudebat J. Redmayne,
1671.

UMI

Perillustri ac Consultissimo

Viro

Dno JOH. BERKENHEADO,

Legum Doctori, Equiti Aurato, Almæ *Facultatum* Curiæ (judici, sive) Magistro, & in conventu summi Senatûs *Anglicani* Assessori.

Vir Illustrissime.

ISTas gratitudinis nostræ Primitias, non dedignaberis; ut spero; Tuo ipsius licèt decerptas è Pomario: cùm & Numinibus non adoleamus nisi Thura ipsorũ propria. Quod eorum Autori superfuerunt pauca hæc

tam chari Capitis λείψανα, *Tibi olim debebant Literati omnes: at, ut ad Te redirent denuo Nomini inscripta Tuo, non Ipse solus feci, sed & Orbis itidem Literarius; qui hoc insuper voluit, ut publicam ejusdem, meique privatam ipsius Gratitudinem publico ist hoc testatam Alloquio facerem. Quippe qui non satis habuit tanti in semet pretii Cimelio frui, nisi & (quod Principum Vnionibus & Margaritis usu sæpe venit) Æstimium quoddam, innato augustius Pretio, à nuper possidentis capsulâ illi accessisset: nam* Cujum opus *interrogantibus non satis Typographus fecit respondendo,* Non certè

Ægonis

Ægonis esse, sed *suave-canentis* WARINGI; *dum instant*, undenam autem deprompturn Opus? *qui importunis hujusmodi fatigatus interrogatiunculis illud respondit, quod solum verè potuit*, Istud è Tua (*Vir Clarissime*) in lucem exiisse Bibliotheca. *Dumque ille iterandam, pristinis distractis prorsus & divenditis exemplaribus, parat Editionem; hoc quidem Tu velis, ut in tertia hujus impressionis fronte genuinus Operis Parens Orbi innotesceret: cum ipse surreptitiarum Pennarum (uti, Cornicis ad instar, mos hodie plerisque est hominibus) ad Alas Famæ Tuæ instruendas nullo sis mo-*

dò indignus; at eas Calami Tui proprias merito jactare posses Fœturas, quibus si unà editis semel frueretur Orbis, cedat necesse sit omne illud, quidquid parturierunt hodierna horumce temporum ingenia, dum nescio an quid Ilias de majus nasceretur, corticibus saltem non includendum putaminosi. Tibi interim eruditi cis Tagum & Gangen assurgent omnes: cui quippe soli datum sit summâ Ingenii laude cum pari conjunctâ Judicio frui. Adeò in Te Judicii acumini non efficit Ingenii subtilitas. At vereor, ne, dum Veritati litem, Modestiæ, quâ maximè polles, fim injurius Tuæ; nec Lacorum

civitatis

civitati Myndiana erigenda Porta est: tempestivius igitur me reprimam, hoc solum exoptans, ut quam tantoperè desiderant omnes Lucubrationum Tuarum Editionem obtineant tandem, quò & Famæ æquum reddas Tuæ, & summæ Hominum expectationi. Æqui autem bonique oro ut consulas tenue istud grati Animi Testimonium: quod, usque dum majora proferre liceat, Gratitudinis ergo Tibi inscriptum voluerit,

Tibi Patrono Optimo
humillimè addictissimus Cliens
Guhilhelmus Griffithius.

De Autore isto.

Amorem effigianti

Præloquium

GUILHELMI GRIFFITHII

ad Lectorem.

HAbe tibi *Lector*, quã tamdiu expetisti, novam tersi hujus *Opelluli* (si Molem siquidem spectes tantummodo, non autem Scripti Meritum, ita est) Editionem, adeò ut nec tibi deinceps transcribendum sit diutius, nec iteratis ut sua mutuò exemplaria darent fatigandi Amici precibus. Hoc tibi consultum voluit Typographus; qui me faciè exeratum habuit, ut, siquid mea potuerit opellula, tertia ista

Editio

Editio auctior exiret inde, simul & emendatior. Cui fini siquid fuerit à me accommodè factum, id totum egregio illi celeberrimoque viro acceptum referendum est, cui hoc etiam Orbis Literarius antea debuerat, quod, ex illius favore, amabili isto & desideratissimo Divini adeò Ingenii fœtu fruerentur. Summum illum Dominum *Johannem Berkenheadum Equitem Auratum* velim, qui non satis habuit, Autoris (quicum summa sibi intercesserat familiaris Consuetudo) condere Cineres, ni & Amici condiret unà Memoriam: quod fecit Pollinctor ille ingenuus Sche-

das istas *Amoris effigiatrices* sepenès depositas in lucem emittendo; Nardum hæ enim ubicunq; advenerint exspirârunt, Aromata redolentes etiã & Amomum. Perpusillum est, quidquid primævæ accessit nuper editioni; nisi hoc sit manum (& ita verè est) eximii adeò ac delicati Operis Autori ê indicâsse: cujus Nomen, cum primùm ederetur, à fronte abfuit; quia tum foras prorepsit prorsus, uti (proh Fata illorum Temporum!) Viri, qui Regiis semper studuerat partibus, Fœtus necessum habuit, celato nempe (quod solum potuit) Autoris Nomine; neutiquam enim celandum Tale esset

set Ingenium, quod Regiæ instar supellectilis tam clara secum ubique sui-ipsius circumtulit Indicia. Nec tamen aspernandum, credito *Lector* habes & Auctariolum, *Carmen* scilicet *Lapidiarum*, quo & Ben. Jonsoni Poetarum nostratium facilè Principis litavit Memoriæ, utique & propriæ. Sibi eodem reddidit immortalem: quod tamen in Libro, cui *Jonsonus Viribus* titulo est, miserè discerptum adeò reperiens Autor, vix sane novo partus nixu pristino tandem restituit nitori, *Apollo* factus. Ipse verè *Pæonius*, & vitam quam prius Proli dederat, Pelecani instar, suæ redintegrans.

tegrans. Qui quidem Foetus jam & plusquam *Virbius* est, & (si cujuspiam alius) tr. seclis Senis æmulus: primò, natus; dein, propriâ Autoris manu, à Præli erroribus renatus; &, illo ex Autographo, tertia hac vice, summo antedicti Equitis favore, traditus Æternitati. Ipse Autor inter summa Temporum suorum Ingenia merito semper fuit recensitus: *Cartwrightum*, *Gregorium*, *Diggesium*, *Mastersium*, cæterosque dico, at Quales dum vixerint, Viros! quibus superstes unus est omnium fere instar *Berkenheadus*. Hi Numina erant *Oxonii* Tutelaria, Ingenium quisque cælitus delapsum, & planè

Juniris

δεσπετὲς quæ quidem dum intra Mœnia retinuit sua, perstitit *Oxonium*, nec hostili cedens Fraudi, nec infestis Inimicorũ succumbens Armis. In partes hos enim Heroas evocare suas frustra sategit Hostis perfidus & rebellis: quos tamen dum variè Vis Major (Pietas erga Principem & Fidelitas) distraxerit singulos, quò illorum Calami Regiis tum in extremo demum sitis discrimine promptè magis Armis succurrerent, prævaluit tandem istis aliò occupatis hostilis Furor: uti *Dianæ* olim *Ephesi* deflagraverit Templum, ipsâ *Alexandro* obstetricante nascituro. Spe itaque Hostis vel sua inde mactus, victoriæque impe-

impotens, triumphata & ipsa horum quotquot ceperat, duxit Numina, nec aliter quam loris & catenis divinas istas se tutò posse retinere Animas existimavit: prout quam olim auream *Ogmii Herculis* Linguæ catena ad homines blandè attrahendos attribuebant *Galli*, *Tyrii* ejusdem Numinis ne illos desereret Pedibus adaptabat. Inter hæc Fata beatas exhalârunt horum plerique Heroum Animas, nec tamen Fato cedentes, sed majores: dum illorum unusquisque æternas in Scriptis suis lineas duxerit; uti &

AMORIS EFFIGIEM
ROBERTUS WARING
PINXIT
ÆTERNITATI.

CARMEN LAPIDARIUM

Memoriæ

Vatum Principis

BEN. JONSONI

Sacratum à

ROBERTO WARING

Ex *Ædæ Christi* OXON. Art. Mag. & Academiæ Procuratore.

VATUM PRINCIPI,

BEN. JONSONO,

Sacrum.

POëtarum Maxime?
Sive Tu Mortem, sive Ecstasin pas-
sus,
Jaces verendum & plus quàm Homi-
nis funus.
Sic, post receptam sacri Furoris
gloriam.
Cùm exhaustum jam Numen decoxit
emerita Vates,
Jugique fluxu, non reditura, se pro-
degit Anima,
Jacuit *Sibyllæ* cadaver,
Vel trepidis adhuc cultoribus
consu'endum.
Nulli se largius indulsit DEUS, nulli
ægriùs valedixit;
Pares testatus flammas,
Dum Exul, ac dum Incola.
Annorúmque jam ingruente Vespere
Pectus Tuum tanquam Poëseos
Horizonta,
Non sine Rubore suo reliquit.

Vatibus

Vatibus nonnullis ingentia prodere, nec scire datur :
Magnum aliis Mysterium, majus sibi,
Ferarum ritu vaticinantium,
Inclusum jactant Numen quod nesciunt,
Et instinctu sapiunt non intellecto.
Quibus dum Ingenium facit Audacia prodest Ignorare.
Tibi Primo contigit Furor frui proprio,
Et Numen regere Tuum:
Dum pari lucta Afflatibus Judicium commisisti,
Bis *Enitheatus*,
Aliásque Musis Musas addidisti, Artes & Scientias,
Tui plenus Poëta.
Qui, Furorem Insaniæ eximens,
Docuisti & sobriè *Aonios* Latiɔɔs hauriri.
Primus Omnium,
Qui effrænem *Caloris* luxuriem frugi *Consilio* castigaveris ;
Ut tandem Ingenium sine venia placiturum
Possideret *Britannia*,
Miraretur Orbis,

Nihilque

Nihilque inveniret Scriptis Tuis donandum, præter Famam.
Quòd Prologi igitur,
Velut magnatum Propylæa, Domini Titulos præferant,
Perpetuumque celebratur Argumentum Ipse Autor,
Non Arrogantis hoc est, sed Iudicantis,
Aut Vaticinantis,
Virtutis enim illud & Vatis est sibi placere.
Proinde, non Invidia tantùm nostra, sed Laude Tua
Magnum te prodire jusserunt Fata:
Qui integrum Nobis Poëtam solus exhibuisti,
Unusque Omnes exprimens,
Cùm Frondes Alii Laureas decerpunt
Tu totum Nemus vindicas.
Nec Adulator laudas, nec Invidus perstringis:
Utrumque exposus;
Vel Sacrificio Tuo Mella, vel Medicinæ Acetum immiscere,
Nec Intenso nimis Spiritu Avenam dirupisti;
Nec Exili nimis Tubam emasculasti;

Servatis

Servatis utrinque legibus, Lex Ipse factus.
Unâ Obsequii religione imperium nactus es;
Rerum servus, non Temporum,
Ita, Omnium Musarum Amasius,
Omnibus perpetuum Certamen astas.
Sit *Homeri* Gloria
Urbes de Se certantes habere, de Te disputant *Musæ*,
Qui, seu Cothurno niteris, inter Poëtas Tonans Pater,
Sive Soccum Pede complecteris rotundo,
Et Epigrammata dictas Agenda,
Facetiasque Manibus exprimendas,
Adoranda posteris ducis Vestigia, & nobis visus es Theatrū metari.
Non Arenæ Spectacula Scenæ exhibuit Tua,
Nec Poemata, sed Poesin ipsam parturiit
Populoque Mentes & Leges ministravit.
Quibus Te damnare possent, si tu poteras peccare.
Sic & Oculos spectanti præstas & Spectacula,
Scenámque

Scenamque condit, quæ legi magis gestiat, quam spectari.
Non Histrioni suum debitura Ingenium.
Alii, quibus nullus est *Apollo*, sed *Mercurius* Numen,
Quibus Afflatus præstant Vinum & Amasia,
Trudúntque in *Scenam* Vitia.
Morbo Poëtæ;
Quibus Musa Pagis primísque Plaustris apta,
Præmoriturum Vati Carmen,
Non edunt sed abortiunt,
Cui ipsum etiam Prælum Conditorium est:
Novaq; *Lucina* fraude in Tenebras emittuntur Autores,
Dum Poëmata, sic ut Diaria.
Suo tantum Anno & Regioni effingunt;
Sic quoque *Plauti* Moderni Sales,
Ipsi tantùm *Plauto* σύγχρονοι
Et vernaculæ nimiùm *Aristophanis* Facetiæ
Non extra suum Theatrum Plausos invenerunt:
Tu interim
Seculi spiras quoque pòst futuri Genium.

Idemque

Idemque Tuum & Orbis Thea-
trum est;
Dum immensum, cumq; Lectore cre-
scens Carmen,
Et perenne uno fundis Poëma
Verbo.
Tuas Tibi gratulamur felices Moras!
Quanquam quid Moras reprehendi-
mus, quas nostri fecit Reverentia?
Æternùm scribi debuit, quidquid
æternum legi.
Poteras Tu solus
Stylo Sceptris majore Orbem mode-
rari.
Roma Britannes subjugavit Gla-
dius.
Romam Britannis Calamus Tuus;
Quam, sic vinci gestientem,
Cothurno *Angliaco* sublimiorē, quàm
suis Collibus cernimus.
Demum, quod majus est, Ætatem No-
bis nostram subjicis;
Oraculique Vicarius,
Quod jussit DEUS, fidus præstat
Sacerdos,
Homines Seipsos noscere insti-
tuens,
Lingua Nostra,
Tibi collactanea, Tecum crevit:
Vocesq; Patrias, & Tuas simul for-
masti, Nec

Nec Indigenam ampliùs, sed JONSONI jactamus Facundiam.
Ut indè semper Tibi contingat Tua
Lingua celebrari,
Qui & *Romam*
Disertioe s docuisti Voces.
Mancipiali denuò Idiomate superbientem;
Graciamque etiam
Orbis Magistram excoluisti,
Nunc alia quam *Atticâ Minervâ* eloquentem.
Te solò Dives poteras Alioxum Ingenia contemnere,
Et vel sine Illis evasisses Ingenii compendium:
Sed ut ille Pictor,
Mundo daturus par Ideæ Exemplar,
Quas hinc & indè Pulchritudines
Sparserat Natura,
Collegit Artifex;
Formæque Rivulos palantes in unum cogens Oceanum,
Inde exire jussis alteram sine Nævo
Venerem:
Ità Tibi parem Machinam molito,
In hoc etiam ut Pictura erat Poësis.
Alii indè Autores Materies Ingenio tuo accedunt,
Tu illis Ars & Lima adderis.

Et

Et si Poëtæ audiunt Illi. Tu ipsa
Poësis,
Autorum non alius Calamus, sed
Autor.
Scriptores diu sollicitos Teipso tan-
dem docens,
Quem debeat Genium habere victu-
rus Liber,
Qui præcesserunt, quotquot erant,
Viarum tantùm Indices fuerunt;
Tu solum Columna.
Quæ prodest Aliis Virtus, obstet
Domino:
Et, qui cæteros emendatiùs
transcripseras,
Ipse transcribi nescis.
Par Prioribus congressus, Futu-
ris impar,
Scenæ Perpetuus Dictator.

ROB. WARING.

AMORIS EFFIGIES:

Sive,

Quid sit Amor?

Efflagitanti

RESPONSUM

ROBERTI WARING ex Æde *Christi* OXON. Art. Mag. & Academiæ Procuratoris.

Huic quartæ editioni additur ejusdem Autoris

CARMEN LAPIDARIUM

Memoriæ

Patum Principis,

BEN. JONSONI,

sacrum.

LONDINI,
Excudebat *J. Redmayne*,
1671.

Has Amoris flammas ad aras & focos offert dicatque, Hinc emeritam laceramque Amoris Cytharam Penatum ſuorum ſacris parietibus ſuſpendit. R. W.

O Mihi nunc alas explicæ Cupido, *Calamumque concede & Numen ſurripiendum. Majus adhuc inſtat opus, & amplius Amoris argumentum, Patronus. Quem ego præſentius Numen mihi invocandum cenſerem, niſi quod inertiæ noſtræ tantum Autorem affingere impii cultus eſſet. Da tamen (O mihi* Cupidine *dulcius Numen) huic uni crimini veniam (ſed enim pietatis ſolenne crimen eſt) ſi ſacris parietibus teſtudinem ſuſpendẽrim, jam tandem gratam futuram poſtquã ſiluerit. Ego* Praxitelis *Artem imitatus (quid enim non audemus*

Amantes?) non illam Penicilli, sed Pietatis Amore ipsum Amoris nuntium constituo, & mei in pignus mitto. Non hic tantum pingentis habes, quantum confitentis. Siquidem & ipse ægri pectoris æstus effuderim in tabulam, & quod potentius passus fueram, infirmius delineavi. Nihil aliud Amoris videar ad vivum descripisse, præterquam Cæcitatem & Insaniam. Atque adeo vereor, ne adhuc requires quid tibi muneris specie in manus trado. Quod si, umbra & somnio imaginis deiusus, aliquid ultra efflagites, ecce libentius tibi, sive in munus, sive in mancipium, venis una.

Viva effigies
&
Prototypa, &c.

Cui

Cuidam importunius flagitanti Quid esset Amor,

hæc respondit R. W.

AGnosco imperiosi *Amoris* lascivam tyrannidem, arduaque semper affectuum experimenta flagitantis. Quanquam hoc ipsum Herculeus labor sit, *Amare*, dum amplius pensa, & expeditiones, & sæva stipendia constituit, perperam quærit Credulitate placere: æquum tamen esse censemus, quotquot nomina *Amori* dedimus, uti regnum, quod sane habet maximum, exerceat *Cupido*, &, per asperiora mandata, augeat pariter imperii & obsequii gloriam. Jubeat licet quæ possumus, quæque non

Amoris asperiora pensa augent, & obsequii gloriam ostendunt.

possumus. præter unicum istud, *non Amare*; neque quidquam infra miraculum exigat, dum idem, qui imperat, Vires suppeditat, & ingenium supra se evehit, hominemque transcribit in Numen: ut illum prorsus amare neges, quisquis non ultra omnia agat, & vota non æquet sua per facinora. Non satis amat, qui non plusculum quam possit amore fungitur.

Omnia vel ultra vires posse Amatores.

Verum tu æquo jure teposcis affectus, quos ipse docuisti; tua tamen denudatos venere & facundia. Adeone gaudebis depictam, ve ut in fabula, in sinu devoto, tui reflexam imaginem intueri? Neque juvabit, quâ opus & artificium tuum videar, penitus conspicari? An quia nullis materiæ sordibus tua unquam evilescat imago, sed maculis quoque ipsis, Solis instar, splendorem affundat, ideo non procacis ritu dominæ speculo irasce-

Incundissimum quisque sibi est spectaculum. Quicquid vobis nos ostendat his amplectendes, imprimis charum est

Quod si

ris,

ris, quod nævos, & deformitates non tuas tibi inurit, orisq; reddit convicis? Nescio quo pacto etiam ipsa corporum nostrorum detrimenta & opprobria, decrepitas umbras amamus; & majorem accipiunt religionem trunca simulachra: sic tenuiore plerumque affectu, velut ad infelicitatis solatium, prosequuntur deformia pignora, osculisque gibbos donant parentes, & hæc uteri monstra vehementius venerantur, quasi magnæ Rei portenta. Cum aliis omnibus delicias faciat, nec præcipue authoribus, distorti corporis transposita moles, hominisque Anagramma. Res certe sacra est *deformitas*: quæ omni pulchritudine divinior, Vatibus maxime placuit, unde Numinis speciem simul exprimerent, & verenda magis darent Oracula; quæ una terret Mortales, & monet, quod nec tam Amari, quã Adorari digna est. Jucundissimum

fractos charius evadit ipsa deformitate.

Sive ab hac ipsa injuriæ & antiquitatis specie.

Res sacra Deformitas.

mum quisque sibi Theatrum blandissimumque spectaculum est: Oculusque jam inde mentis dignitatem & delicias consequi videtur, quoties in se flexilem retorquet aciem, idem ipse spectator & spectaculum. Quicquid id est, quod nobis nos ostendat bis amplectendos, imprimis charum esse oporteat; quod si læsos aut fractos reddat, hac ipsa aut injuriæ aut antiquitatis specie charius evadit. Gratulari libet Naturæ, quod rasam mihi Tabulam indulserit, hoc ipso nomine, unde tantam caperet tui imaginem, qua se teque oblectaret. At, at, *Portentum est, quoties cœpit imago loqui.*

Mysterium Amoris est, nec exprimi fas, nisi sese Interprete.

Atque vero mihi longe promptius est *Amare*, quam illud dicere, quod sentiri tantum gestit, non monstrari; & quoniam cordis incolit recessus, Contubernalem dedignatur Linguam, Quod nullis exemplis, nullis docu-

documentis Mortales accepimus, tum demum omnes scire cœpimus, postquam omnes idem fecimus. Diceres non tantum cæcum, sed etiam elinguem *Cupidinem*, qui omnes corporis artus præstitit vocales, præter unam linguam: unde disertius suspiria quam verba, quasi vitalis auræ internuntias particulas, transmittunt Amantes; & animatas tanquam *Paphia* columbæ gemunt epistolas; unde digitis sine calamo facundis consubulantur tacite, & in Corollis texunt dialogos. Per affabiles nutus, perque missiles risus, vocales cupiditatum Tabellarios, vota audiunt mutua animasque visiles legunt. Nunc canori gestus, quasi tot rhetoricantibus figuris compositi, arcano varioque idiomate procantur. Nunc vultus peregrinantes, velut in ignotos defixi, dum consuetudini renuntiant, clam consuescunt. Nunc

Idiomata amantium ut legatorum, conficta inversis characteribus.

Coloquis, ut Angelorum, intuitu peragunt non intellectu, sed voluntate sese explicante.

subducta supercilia iras projiciunt, sed & sedulo adblandiuntur, & in ira tenues solum delicias meditantur. Nunc intercurrantes es oculis Animæ pronuba ex intervallo basia raptim delibant, & furta amplexuum referunt ovantes. Hoc inter triumphos & delicias reponunt, *latere*. Adeo illud, quod toties in Theatrum prodiit, etiamnum spectatores fugit, & sua persona ludos agit. Videntur sane supra humanas leges divini hi confabulatores auguriis certissimis captare alterius vota, viscera inspectare, & vaticinia instituere, potius quam colloquia: ubi cogitatione, clarioni intuitu deprehenduntur, antequam in verba exeant, aut fallere nôrunt; & vota quasi spectra oculis objiciuntur, sed ut imagines quædam, non alia ante, quam qua nascebantur, conspiciendæ: ubi exeuntes è corporibus spectabiles, velut

è simulacris Numina, non solum se aspectui exhibent, sed induunt, & quem affari contendunt, penitus animant. Planè quasi intra idem corpus liberè commeant errantes & vagæ mentes, nec minori silentio quam secum ipsis colloquuntur. Hic unus exprimi nescit, & velut mysterium colitur, affectu; cujus sacra (uti antiquissimis fere Numinum) perinde ac crimina, pudore & silentio proteguntur. Habet flammeum suum omnis *Amor*; *Veneris*que Alumni, cum *Ænea*, nube circumfusi procedunt in publicum, & in ipsa hominum frequentia sibi secretum faciunt: quin & uno haud contentus velo, gaudet (*cupido* ex insidiis saucia spectare corda ipse non spectandus. Ita qui mundum composuit, sese in confuso reliquit *Amor*, inter antiquas tenebras & primævum Chaos receptus.

Flammeum & velum habet omnis Amor.

Solem usque adhuc fugit Mysterium

tan-

Amor nec exprimi fas est.

tanquam Proditorem *Virtutis*, &; ne deprehendi possit, nescio quis Deus conclusit in Labyrintho, non solum *Pasiphaen*, sed omnem omnium *Amorem*; & si quando deprehenditur, aut retibus laqueisve implicitus, aut monstri specie involutus apparet. Ænigma hercle quisquis amat, & sibi ipsi factus Problema; quodlibet ice vivit, & in utramque partem exercet affectus, dum pugnantibus vocis, per fluxus refluxusq; pectoris huc illuc rapitur; ut in illo facile agnoscas contrariis ventis undisque multum reluctantibus genitam *Cyprida*.

Ita re'am Ænigma est, nec ve intelligi potest.

Problemata amatoria.

Itane eundem illum & servire & libere agere, sui juris simul & alterius, & quod imperatorem liberis evenit, nullo magis, quam obsequii Titulo Dominis imperare? Itane eundem, tam bono omine, mori simul & vivere, &, Phœnicis sorte, vitalem sibi rogum extruere, unde ex incendio uberius reviviscat?

viviſtrat? Irane maligna & inſana eſſe Amanti vota, eum cui maxime faver, ideo miſerum optare, ut ſuccurrat? vulnus prius infligere, ut ſit ipſe ſanitatis & ſalutis autor? ideo Amicis deſpoliatum, & fortunis omnibus exutum velle, ut horum ipſe in locum ſuccedat? & prius Neceſſitas, quam Blanditiæ & merita illum ad amplexus trahant? Neſcias, an tibi iratum & adverſam habeas, an propitium & benignum. dum eadem maligne moliuntur Odium & Zelos, Inhumane factum eſt, aliorum deprecari gratiam, ut ſibi unice placeret; aliosque amandare conſortes, & in jus vocare, quaſi ſibi damnũ inferrent; & hoc ſollicite cavere, ne aliquando ſapientior evaderet, unde ipſe in contemptum veniret: ſcilicet cæcum eſſe & Amaſium juvat. Quin reciprocis æſtibus, & Paroxyſmis, ritu febricitantis, friget & recaleſcit de-

Malignus ſimul & Benevolus.

Nullus sine indignatione Amor.

devotum pectus; nec ullus est qui sine indignatione amat. Exsecratur merito jucundum illum Carnificem, qui flammis amantem adurit, qui se sibi surripit: sed & juvat, Papilionis instar, has circumludere flammas, & beato frui necis autore.

Seipsum miser extra se quærit, hæretque captari, ut captum quandoque se redimat; & ut sibi sit proximus, semet possidenti adhæreseit. Difficile illi est *Amare*, difficile etiam *non Amare*; utrique difficilius est *Amore frui*. Tam votis suis, quam votorum exitu affligitur necessario miser animus: ut si propitiis diis, & secundo fruatur *Amore*, jam priores reposcit cruces, & dulce illud tormentum, suspirare & cupere. Usque adeo juvat amplius ad amplexus aspirare, quam iis velut catenis astringi. Pluris quisque facis desideria, quam desiderio rum eventus. Nullâ sane sorte felix.

lix futurus, qui de successu quæritur, jamque ægre patitur suspiria sua, anxiasque delicias disperdi. Quod durum premit Amantes fatum, quibus utut faveat fortuna, sua semper mens adversatur.

Amat, fugit & timet conspectum.

Unde ejus conspectum fugit, tanquam malum ominatum, cujus tamen vultu pascitur, cujus in lucem prodire id demum nasci existimat? Quænam hæc infelicitas, voti compotem voto non posse frui? Illa cincta Gratiis Majestas & allicit, & terret. Illa oris sereniſſimi, ut solis claritudo, & reficit oculos, & perstringit. Hæret attonitus cultor veneratione tantæ divinitatis, quam sibi timendam finxit, Cyclopis fato suum passurus fulgus. Numen illi imposuit *Amor* & titulos, ut jam dignior videatur possessio, quam qua frui sibi permittat, suamque ipse patiatur invidiam, sibi obstet Religio; & quidquid

pro

pro Numine habet, mente sola, non oculis, adeundum judicat.

Scilicet huic affectui sollicite prospexit Numen, dum gaudio immiscuit tremorem & solitudinem, ut delicatior exiret voluntas. Hinc ipsa desideria ita torquent, ut etiam delectent: & gaudia ita calamitatibus infestantur, ut etiam crucient. Ita parce exhibentur, quem admodum dominarum vultus, qui per byssinas nebulas tantum apertius celantur. Ita ut illis contingat, & habere simul & carere, utpote quibus majora quæruntur, quam quæ tota simul indulgeri fas est gaudia; & per vices tantum conceditur ambulare, assidere, spectare, alloqui. Quinimo post hæc omnia irrequietus usque & famelicus animus, nec consortio, nec aspectu satiandus, aliquid divinius ultra expetisceit, quod nec assequi, nec scire datur. Nescio quo fato hoc

Altern's gaudet & suspirat.

hoc illos versat infortunium, ut quia nisi per somnia nunquam felicitatem soleant prensare, quas vere tenent, delicias, tenere se dubitant, teneréque adhuc tractantes umbras & somnia esse existimant, amplius deludi recusant, & timent frui.

Affectus ille, qui cæteros componit animi motus, qui homines, feras, & Philosophos consiliat, sibi unice dissidet, & discordi nexu rerum dissimilium nuptias inducit. Nec ergo *mollem* convicieris, cujus brachia tantum amplexibus atterruntur; qui semper aut odores exhalat, aut suspiria; qui levis supercilii minis oculique ictu prostetnitur: etiam *durum* & *asperum* scias, qui curarum pervigilia, & tristes in lumine excubias patitur, & prolixa injuriarum patientia animum exercet periculorum avidum; ut, si desinit metus, voluptati sit eos fingere,

Mollis & mul & fortis.

gere, & capitis discrimina accersere, tanquam blanditias, & *Amoris* argumenta ut genus procandi censeatur pallescere, seque prius miserabilem reddere, ut probet *Amatorem*.

An vero stupidum dixeris, quod verbera & contemptus pro blanditiis urunt & irritant *Amantem*? Totus etede, in animam transmigravit, aut ætheream ignis particulam, quæ nullas sentiunt plagas: Aut, si illud rideas, hæc scias, *Amoris* est Philosophia affectu odia vincere, ignemque igne, sed splendidiore, expugnare. Scies tamen, non *Amantis* iste *stupor*, sed *actus* est; siquidem injuriæ ut spretæ exolescunt, ita humaniter acceptæ transeunt in beneficia, aut, ut dura omnia, molliore & cedente sinu franguntur.

Amantis vitia placent.

Quid adhuc insanum & cæcum exclamas, quod alterius maculas velut ornamenta & stellulas suspicit, quod

quod in vitiis cauſam decoris ponit, & culpam humaniſſimo errore (quod à Panegyricis fieri videmus) propinquæ virtutis titulo cohoneſtat? Se licet negligat *Amaſius*, comptius ab *Amantis* arte fucus illi & aſcititia forma inducitur. At (iniquiſſime Arbiter) Cenſorem poſtulas, non Amicum, & affectuum loco judicium exigis, quod invides *Amanti* feliciſſimum errorem, unde beatior ſibi videatur? Fas ſit ſibi-ipſi fraudem facere honeſtiſſimam, & auguſtiore ſpecie illum in animo formare ſuo, quem ibi ſanctius colere & contemplari decrevit. Pictorum illud eſt vultus non ſimiles, ſed pulchellos affingere, & Archetypo blandiri; dum tabulam expoliat ad ſpeculum potius, quam imaginem.

Ne tu, ne credas erutos *Amantium* oculos, ſed velo tantum obductos, per quod, veluti per tranſennam, nebu-

Cæcus, ſed & maxime oculeatus.

lamve,

lamve, securius clariusve prospicuunt. At contractos existimes, collimantium more, ut perspicacius cernant; unius obtutu defixi, ad cætera non lippiunt, sed fastidiunt, sed clauduntur. Ubi unius spectaculo sese fatigant lumina, aciemque in illo consumunt, & deponunt, quasi dedita opera, ut nihil præterea speculentur, non hoc est, cæcutire, sed nimium videre. Quod si philosophari nihil aliud est, quam Ideas contemplari hoc ipsum profecto philosophiæ opus est, *Amare*. Imo vero si tantum quisque amat, quantum intelligit, migravit in Scientiæ argumentum illud, quod in effectibus insanum creditur, vehementer deperire. Audi *Amantium* machinas & obsidiones, vel expugnandis regnis pares. Vide triumphatas quotidie puellas, velut tot ingeniorum Trophæa duci, quas necesse est prius decipi quam capi, & invitas ad

sua

sua vota perduci? ita falli amant magis quam amari; & prius strophis dolisque circumveniri, quam amplexibus. Expendat quantos ubique præstat afflatus *Amasia*, quos doceat Lyricos pruritus, quamque epigrammatice lascivite eruditat faucii æstus pectoris. Tanti æmulus ingenii exclamabis, *Da quod amem*: adeoque, *Apollinis* vice, in posterum *Cupidinem* adornabis. Maligne erras, quisquis eversæ mentis delira esse existimas, quæ divini furoris sunt mysteria. Pari ritu sine ratione feliciter impetus disponit, ac nunquam errante dextra humana jaculatur corda; etiamsi idem cæcutiat, nec scopum collimante perfigat acie. Regitur nimirum non oculo manus, sed impellente intus numine; neque ratione ducitur *Amor*, sed aliquid ratione divinius sortitur, ut ipse Deus; qui Rationem non habet, unde possit errare, sed certissimo

Cum ratione insanit Amor.

simo impetu fertur in omnia, & sine consilio sapit.

Solius sapientis est.

Quam bene interse conveniunt *sapere* & *Amare*, cum solius hoc *Jovis*, &. post Numen, sapientis negotium videatur, qui oraculo par, satis monit. QUIS OPTIMUS, Alium enim amare præter optimum, nefas est. Hic unus erit, qui judicium feret, fati instar, perpetuum. Non *Amare* possit ille cujus fallit opinio, cujus errat amplexus, aut quem aliquando debuerit odisse.

Conjugium enim *Amantium*, velut solenne Matrimonium, nullum admittit Repudium. Vbi Zona solvitur, nodus subnectitur non solvendus, sed, velut ille *Gordianus*, discindi aliquando possit, nunquam solvi. Quanquam enim Animarum nexus morte sola discindi poterint, poterint neque morte solvi. Non desinit *Amor*, licet desit quod amatur. Tunc quoque, cum fuerit,

non

non videbitur Anus conjux, & quæ defloruerit forma, fideli mente servabitur illibata, & saltem memoria amabitur jam passa Metamorphosin pone ignota uxor. Res perpetua amor.
Tunc quoque cum fata eripuerint, quasi tantum absentiæ per intervalla divisus, spirabit memori in animo superstes usque-usque amicus: quoties dulci cum spectro miscebit amplexus, negabit periisse. Nihil agitis, O *Parcæ*, adhuc colloquimur, adhuc duo sumus. Aliis Hominem eripuistis, mihi nec umbram quidem. Prius tantum eadem anima, nunc etiam corpore utimur. In Nos, ut in Astrum suum & cœlum, recipitur.

Jam circulum suum confeciſſe *Amor* videatur; qui Circulus est.
ita semper eo redit unde processit, ut perenni motu divina imitetur; ita in se desinit, ut semper incipiat. Neque enim amet, si quis aliquando aut minus, aut non omnino

omnino amare poterit. Non enim, ut cæterarum rerum, ita *Amoris* finis, aut satietas est; nec, ut fames sitisque, assumpto cibo sedatur: qui dum expletur, non extinguitur, sed succrescentibus irritatur deliciis; &. tanquã novo indies spectaculo, dilecto vultu luxuriatur. Perenne capit oblectamentum, perpetua urgetur aviditate, & semper invenit quod ultra expetat. Contemplantis animi, & ægeli ad ritum perpetuo movetur, non quiescit; nec lassat iste, sed reficit labor, ita unius finis beneficii, gradus est futuri, & geminato irritatus ardore Hominem primo, deinde beneficia sua fovet.

Mors, Amor. Immortalem oportet esse *Amorem*, vel quod æterno dicatus, vel quod in se semper subit Mortis vices. Quis enim nescit, testamentum finiri *Amantis* & fatum esse, unde animam ab ore alterius legendam extremo suspirio

suspirio exhalat, suique hæredem ex Asse constituit, unde bona dispensat, & illuc supellectilem transmittit, quò demigraturus est? Cui vatum divina sors contigit, extra se rapi, vitæque quasi perpetua extasi frui, propriáque exui animâ, ut alienâ felicius impleatur. Fidem mihi facit transmigrationis & μετεμψυχώσεως suæ dum amat *Pythagoras*, non dum philosophatur. Cujus desultoria anima, & emissitium pectus, depositis ad libitum, quasi vestimentis, corporis exuviis, sedes ad amœniores & pulchrius hospitium, velut ad Elysium, evolat. Ante hunc obicum nemo felix, quem præstant *Amor* & *Philosophia*: hæc, animum pulchri contemplatione colliquescentem solvendo à corpore; iste, pulchri ad complexus emittendo. Inde fastidium, hinc fuga exituque sui: utrinque accersitur pulchrum sine necessitate fatum, & velut

Hic Pythagoricæ Transmigratio.

velut phœnici magna libido pereundi. Ad lautioris conſpectum ædis (delicatularum more dominarum) ſubit primùm ſui faſtidiũ domicilii, & ſuperba ægritudo; deinde ad oras illas florentes peregrinatio, in quibus quoniam naſci non licuit, volumus hoſpitari, & conſeneſcere, aut quaſi repetitis vivendi rudimentis renaſci. Quiſquis es qui hos neges Animarum tranſfugientium excurſus, attentiùs ſpecta, ut ea ſemper parte manifeſta confluat anima quà propiùs accedit ad *Amaſium*. Si jungantur dextræ, diſtribui dices in digitos palpandas animas, ſeque mutuò prenſare & nectere. Si conſerantur lacerti, exſultare præcordia, & glomerantes ſubito illapſu ſpiritus illuc ſenties facto agmine concurrere, pulſare, ſeque (uti ſolent Ruſtici) verberibus ſalutare, exitumque pene rupto carcere quærere, & eluctari. Quo dicam faſcino

fascino ad conspectum chari capitis evocatur subitus in ora Rubor, & sanctii pectoris index exsilit in ferientem; non aliter quàm hominis cæsi vindex cruor erumpit in Homicidam, vulnusque redit in vulnerantem; dum hinc ad vindictam nescio quo instinctu, inde ad medelam festinat purpurea Anima? Vide ut avidè captant sonos Animæ in auribus exeubantes, & in eos mox se convertunt. Spiritus commutant, dum verba miscent, & in illa ipsa immigrant vota, quæ loquuntur. Vide errantes ex oculis perenni effluvio Animas cupidis obtutibus sese consumere, & frequens deliquium pati spectando. *Amantibus* idem prorsus effari est, & exspirare; idem videre, & sese extra mittere; spectare, & transire in spectaculum. Adeo festinans ad exitum totus homo modò in oculum, modò in aurem migrat, & eâ solum parte vivit,

Vnde, ex conspectu Amasii, Rubor.

Vnde deliquium.

qua ſuo fruitur Socio. Sic homines *Amor* contractius cogit ſpirare; &, ut quædam imperfecta Animalia, unico ſenſu jubet eſſe contentos. Atqui vero hoc eſt divinum hominem, non mancum reddere; ex quo paucio-ra vitæ inſtrumenta poſtulat.

Eſt Animæ extenſio.

At unde ſuave detrimentum Corpus, inde capit augmentum Anima; & expanſione quadam in majus diffuſa, quæ unius tantum pectori nata eſt, nunc & alterum regit bis victura. Interduo corpora confuſa neſcit cui potius formata videretur, ut in omni Amore incrementum agnoſcas. Qui ſquis amat, inde numerus eſt:

Unum in multos diffundit.

Antipherontis fato, aſſiduum ſecum circumfert conſortium, ſeque altero ſodale fruitur. Si tamen numerus hic dicendus eſt, quem mihi computat idem calculus, quem unus diſtinguit, homo, commutatis vicibus hinc

inde

inde positus. Fœcundo errore non alter Amantibus, quàm potantibus, bina apparent omnia. Sed eo ritu bina, quo & ipsi oculi; quorum unicus unice motus, unicus visus est. Duo hic videas adeo arcte in amplexus irruentia, ut in unum transeant; & amplexus perdant velut intra se complicatis brachiis. Dum *Salmacis* fato idem sit, quod petit, & petitur; nescit an amet verius, an ametur; nec fruitur, sed convertitur in votum. Vah, ludis fraudulenter, munifice *Cupido*, dum intra pectus condis, quod ad amplexus requiro. Nimium propitius es; tac aliquid contra, ut duo simus, ut esse nos sentiamus quod volumus. Obstat cupienti, nimium frui. Obstat eundem esse, quem ad partes voco. Idem usque velle & nolle, nihil consortii affert, ludibrii plurimum & fastidii. Dum consulimus, invicem tantum assentimur; non mutua officia, Unum ex multis facis.

sed delicias nobis facimus. Videor umbram pro Amico complecti, quæ vestigia semper premit, & motus imitatur meos: Absiste precor, O mihi me ipso junctior Amicule! faxis quantum potes, bene velle, sed minus, Amare.

At, O Cordium Tarpezitam *Cupidinem*! O instrumentum commutandi, & utilem syngrapham, unde eadem illa proplastice compaginandi corda! eadem vis quæ unum ex multis facit, unum quoque in multos diffundit! Sic eadem est unitas, quæ cum ipsa non sit numeranda, exit tamen numeri principium. Sic eadem ars est, quæ res multiplicat, & subducit in summam. Neque hoc detrimentum existimamus, sed compendium; nisi quod amplius prodest vires colligi, quàm extendi. Eò perfectior quæque res est, quò simplicior. In nullo spacio aut numero comprehendi, Dei est.

Quic-

Quicquid optimum, quicquid ſummum eſt, id unum eſſe oportet.

Ut ergo hoc perfectionis habet *Amor*, ſummam unitatem; ita & altero gaudet perfectionis titulo, ſeſe communicare. Quicquid enim perfectum eſt, hoc uno modo creſcere poteſt, ſi ſe diſtribuat. Hoc, cenſu in ſuo ſæpius ſcribit, quod alios ditat augetque. Hinc ille benignus Animus, natus ad humani generis patrocinium, tam facilis ad Amorem, quam omnium Amore dignus, illud inſtituit liberalitatis genus, ſeipſum alteri donare: quod unum proprium hominis bonum eſt, & primitivum munus. Cætera aliena ſunt, nec in noſtris numeranda; quæ non magis quàm Solem hunc & communem Auram poſſumus largiri, & vix jure utimur, verum non ſine rapina donamus, cœlimirum & fortunæ Beneficia.

Primum donum eſt.

Ad Numen propius accedit quisquis amat; eoque huic uni cum Numine incumbit, *Trodesse*. Sentiunt itaque & qui animis maxime valent, æque ac qui corporibus ingenuos generandi, id est, dicendi prurítus, cæpitis puerperia, & castissimam propagandæ virtutis libidinem. Etenim fœcundas mentes, uti fontes undarum vi æstuantes, eluctans intus Anima, & singultiens spiritus impellit, ut sese effundant. Tantum abest ut ab egestate proficiscatur Amor, ut opulentiæ nomen sit, maximeque adveniat naturæ subsidio, nisi quis ægritudines nominet ipsa remedia, quia cum morbis conjuncta. Non libet amplius de naturæ angustiis queri, postquam ingenuum illud humani generis commercium indulsit; quo quisque se tradit & alium accipit, (neque enim *Amore* nosmetipsos prodigimus, sed commutamus) imo

Opulentiæ, non indigentiæ nomen.

Ingenuum est, commercium,

imo quicquid in alio divinum est, suum transfert in Ærarium; alienis Hæres accedit opibus, alienis quasi suppositiis dotibus expolitur, suosque in altero defectus suppler.

Fallor tamen, aut nulla in Amicitiis negotiatio nullum aucupium subest; sed neque hoc Amoris præceptum est, UT AMERISAMA, Gratis, & sine pretio adacti, hoc quodcunque sumus alteri impendimus, communicandi tantum animo, quanquam commutandi fortuuâ. Quid enim liberalius istis Amandi exemplaribus, Deo, & Parentibus? Quorum affectus, omni gratitudine majores, coli tantum possunt non rependi. Illic tamen ubi improbus esset omnis gratitudinis conatus, vices constat referri, dum ipse cultor Dei, opificium simul & opifex, Deum facit adorando, & genibus ex suis (uti ex femore *Bacchum Bacchi* Numen par-

Non commutandi, sed communicandi animo, quanquam & commutandi fortuna.

thrit Pietas. Et idem ille qui parentibus vitæ brevem usuram debet, iis vitam reddit posthumam, transmissæ animæ non magis hæres, quam custos. Aspice vitem *Cupidinis* non *Bromii* Arborem, ut mille brachiis ambit, mille amplexibus sollicitat virum; ut illi uberius præsidium præstet & ornamentum, à quo fulcitur. Non alia onera quam gemmea dona & umbram apportat, unde ab injuriis Cœli defendat, quas ipse sustinet. Dixeris, non auxilia petere, sed ferre *Amorem*. Unde amplitudinis tessera est, & superiorum sors, libentius *Amare*, quàm *Amari*.

Amoris à sacris & castris amandatur quicquid infirmum.

Ite nunc quotquot creditis non Benevolentiæ causa, sed Profugii, Homines uti imbelles feras coire: Sciatis illum quem olim puerum putastis, dennò adolevisse, *Amorem*. Sciatis ab his sacris quicquid infirmum est, sive sequioris sexus, seu debilio-

ris ætatis, procul amandare ſteriles cultus, & malè pia opprobria malitia ubique vacant, neque *Cupidinis* caſtris, ſacramenta dicunt pueri, fœminæ, ſenes, neque (quod his omnibus infirmius nomen eſt) improbus animus. Proh? Humanitatis certamen quale inibitur, ubi vincere, aut vinci pudor eſt, ubi honeſtior fuga eſt? Quale inter hos fœdus & conſortium, qui nihil habent commune præterquam unum hoc *Vivere?*

Exe'ucuntur pueri, ut virtutibus, ita & amiciti'a immaturi.

Quid autem iſthæc laſciva ætas, quæ ſodales juxta ac ludos in horas mutat? cui textiles in Aulæis viri ad conſortium unice placent, veri terrent Homines. Cui odii & Amoris cauſas ignorare Innocentiæ meritum eſt, & digna miſeratione virtus. Quæ quoniam omnes, tanquam parentes, pari affectu proſequatur, omnium ſubinde tanquam parentum promeretur indulgentiam.

Ami-

Amicitiæ adhuc impar. Quanquam & hic amabilis Benevolentiæ error, quoddam videatur humanitatis rudimentum, & amicitiæ Tyrocinium.

Senes & emeriti, qui molesti nimis aut delirant, aut sapiunt nimis.

Quid altera ista severa nimium ætas, non sibi magis quàm aliis molesta? Ista scilicet quæ baculum sola deperit, aut pro ligno Hominem sumit, in quem reclinet; quæ toties alteri irascitur, quoties Podagra furit, suosque morbos querula imputat quasi crimina amanti; quæ, tremulo non magis corpore quàm animo, omnia pro suspectis habet. Etiam officia expavescit, tanquam captandi artes. Nimium illi placere, est Pollinctorem agere, & quasi mortuum ungere. Juventutis luxus mihi invidet semper, aut castigat transactæ Adolescentiæ ad exemplar; meosque mores culpat, ut suos jactet, meus nimius Rivalis. Elatum crederem, dum audio Annales, &

& Epitaphia sua quotidie recensentem; monitus asperiores patior perinde ac jurgia & lites in hoc perpetuas, quod non unà consenescam, unà commoriar. Importunus rugas in me suas exigit, & istam senii virtutem dicam an morbum? *Sapere & ringi.* Videor sane coram Magistratu sisti, & censuram subire, non sodalitium. At quisnam crudelior *Mezentius* cadavera calescentibus desponsat amplexibus? & inter vitæ delicias præcipit deliria, & consilia? Quis iniquus Arbiter me cum alterius ævi homine jubet retrò vivere? quem paulo familiarius habere, nefas est; & revereri, id ipsum est extra Amandi fines & humanitatis jura quadam Apotheosi proscribere. Verùm uti teneros animos prodromis nascentis amoris delicii imbuit, Volupe istud cum paribus ludere; ita etiam emeriti caloris ultimus aliquis conatus videatur, sive adolescen-

lescentium infamiæ, deliria sua blandius attemperare, sive cum coævis unà tussire, veterumque Amorum recordatione & invidia frui Quibus unum hoc restat; missione jam nolentibus datâ, alienis Amoribus interesse, præcepta quasi philtra miscere aliis, & suspirare: molles erudire amplexus, & optare. Etenim hæc Cadavera, quemadmodum Animæ, sic & flammarum reliquiis misere palpitant: quæ non vivere faciunt, sed vixisse ostendunt, fædasque *Cupidinis* nunc denuò usurpant ad funeris pompam.

Fœminæ, ut diversi ab homine generis animalia.

At O *Cupido*, O *Hymen*, *Hymenæe*, quam impares faces accenditis! virum cum fœmina! hoc non jungere est, sed perdere, nempe infelicius par quam animam cum corpore: cujus consortium dum oblectat, infra se demittit, & dehonestamento est, dum inservit, fallit, & detrimento est. Alteram ex adverso lan-

cem

cem non implet fœmina, sine Auri pondere. Opus est ad hos amplexus, hæc ad oscula, dote & stipendio. Conducite hanc felicitatem, non gratis admittimus. Neque tamen inter consortia humana, sed inter peculia numeranda est Mulier, Thalami supellex & mensæ ornamentum. Sic cum illa quemadmodum cum catella luditur. Non degitur hoc quodcunque ævi est. Cui pigritiæ & luctus tempora, sola permittenda sunt. Cum nocte aut cœna veniat Lux mea, horasque perdat etiam invitis nobis perituras. Hæc vitæ intervalla, & respirandi Parentheses, & vacua actionum vix satis implet: ad iniquæ naturæ pensa, & ævi nostri dispendia accedit somnoque & cibo gravius damnum est, uxor, dicamne? & dicam sanè, pace Gyneczi, quod sentio. Ego has humani generis expletivas particulas, quasi in orbe musças conditas existimo,

istimo, ne humanis rebus vacuum contingat. Ego totum hoc futile genus, medium quoddam Animal semper duxi, quod hominem, Centauri instar, cum fera componit, & quasi utriusque Naturæ & metamorphosis confinio detineat. An vero hoc consortium dicitis, quod id unum homini præstat, ne solus sit? Plus satis est illis, si Rationis vim agnoscant, & sentiant, non utantur; & ut Animantes natura sua efferæ, consuetudine demum mansuescant. In his nihil magis timendum, quàm ne sapiant, aut aliquid sciant ultra silentium, & oblectandi simplicitatem.

Amicitia rationis opus est, judicii res æquæ ac affectus.

Sanctior res est *Amicitia*, quàm ut amplexus vel honestos adsciscat, quos deprehensa debet erubescere. Augustior hæc flamma est quàm quæ adjunctam unà levitatem patiatur. Imo arctius connubium est, quàm ut admittat vel sexûs discrimen.

Supte-

Supremum hoc est Rationis opus, eligere cujus moribus libentius vivas quam tuis, cujus arbitrium sequaris tanquam proprium; aut etiam exspectare dum eligas quem ames: ita deinde *Amare*, ut qui impetu, non judicio rapitur; ut qui semper amare incipit, tantum abest ut desinat: Hoc est impatientiam cum constantia jungere: hoc est, consignatam in animo Ideam ipsa cera expressius recipere, tenacius servare. Imo vero istud est virtutis negotium, unam vitorum mensuram figere; eosdem mores per omnes fortunæ vices sibi similes fingere; duos denique ita componere, ut quod uni vix contigit, unum hominem agant. Quos eadem velle semper necessarium sit, quia non nisi optima velint: summâ quoque gaudeant oportet communione; quia virtutes quas sine invidia possident, impertiunt; adeoque hæc animi

quæ sola secum consentit, & præstat duobus unam vivendi regulam.

Virtutis negotium est.

Cujus sine detrimento commu-nio.

nimi bona magna aviditate effundi expetunt; & mentis candor, non secus ac cœli lux, perenni incremento sese prodigit. Item firmius vel Stoica fatorum catena vinculum, ubi perpetuam animorum cognationem inducit, non eandem parentem habuisse, sed eandem vivendi originem, *Rationem*; & quod vim habet vitaliorem) ejusdem honesti affectui imbui potius quam eodem sanguine; iisdem desideriis pulsari pectus, quam vel eodem spiritu micare arterias. Eadem ultimo numerare bona & mala, chariora longe nomina, quàm communia pignora. Parum est eandem animam, parum divisam credere in duobus. Habent eandem mentem in duobus unam. Diceres vel nulla cogitationis invidia distrahendos ubi nihil relinquitur quod duos distinguit. Quicquid enim distinguit, aliquando etiam dirimit, imo infensiores reddit

dit (quod ex altera parente & ex semisse cognatis evenit) ipsa propinquitas.

Frustra, ut cætera virtutum, ita & nexus & amicitias imitantur vitia. Quibus eadem habere voluptates, perinde ac eadem dominas, odium ex amore accendit. Eadem habere commoda (quanquam & hoc religiosius sonat, quam vel eosdem habere parentes) male ominata ex necessitudine invidiam pascit, & rixas illis, sese mutuo deprædantium, vel corvorum, vel etiam cohæredum majores. Haud alius invidebit, sed mirabitur in unum convenisse; etiam convenisse negabit, aliter quam in una puppe navigantes, quos conjungunt metus & pericula; quosque mox in portum delatos navigandi felicitas solvet, societatis faciet naufragia, quasi coorta in terris tempestas, negotiatio, variasque in plagas dissipabit iste Regionum major

Vir malus non est sociabile animal.

Secum ipse dissidet, se fugit.

major quam hominum affectus. Qua fide cum aliis conspiraturos auguraris, quos ad hanc consuetudinem benevolentia non impulit, sed ingens sui fastidium? ægre se patiuntur, seque devitare inter turbas moliuntur, non delectu ullo, sed quo licet suffugio. Quis enim illis placere possit, qui sibi ipsis displicent; qui mores illibatos & sui dissimiles quasi exprobrantes aversantur, & horrent, ut Sontes Magistratum? Mores autem æmulos (ita metuunt vel ab imitatione probari) quasi rivales, ne extrudantur, extrudunt; & aufugiunt uti deformes Speculum. Hæc prima est improbitatis pœna, se vindice etiam inter homines damnati pessimæ solitudini, malefidis sodalitiis, huc adeo omnia magno conatu frustra agere; tot obsequiis aliorum mercari affectus; blanditiis stipendia conductitium locare animum, & Amicos sedulo colere,

Fu alium incipit non benevolentia sed fastidio sui, delatus ad societatem.

In moribus qui nec similes patiuntur, nec dissimiles, tanquam ulcera contactum fugiunt etiam medentis foventis.

colere, non aliter tamen ac solet calceos tergere, & jumenta curare, utpote nimirum sua ministeria, sua peculia: omnia denique sui unius gratia satagere (quod grandibus beneficiis solet factum accidere) omnia ingratitudinis damno disperdere, suique odio, suique rædio, inter hæc fortunæ lenocinia flagrare, expaveſcere. Quisquamne illic, quē sibi infensum videt, sese alterum eundem sisteret? Quisquamne hujus sævam benevolentiam, quem nollet eodem animo amare, quo erga seipsum affectus est? Cujus serenos vultus, tanquam illos *Martis* aut *Fortunæ*, debet metuere, gaudiisque suis timidè frui, tanquam infidelis, aut deliciis proximo sole & vento pereuntibus. Videor mihi videre male secum cohærentes gemellos, non dissimili specie quàm dispessam Aquilam, ubi complexus colluctantium, similes vultus,

tus, quales in divortiis aversi; & contrarii volatus, sese semper fugientes, semper retrahentes. Solve male coactos nexus, O rerum Arbiter, tuque audacior rerum opifex, Pictor. Avolabit continuo, seque destituet dimidium Monstrum; jamque constabit, non sponte sed errore coiisse. Apage *Veneris* deforme prodigium: horret Natura, horret istos plusquam monstra diversi generis Animalium coitus. Nihil hoc Amantium genere infelicius. Qui imperatorum veterum, aut Avium ad ritus, vagum conjugium ineunt, sed stata luce, sed solennibus *Hymenæis*, mox tamen elapsa tempestate solvendum. Cum deferbuit calor, nova agitur Repudii libido. Quos non ultra breve convivii spatium propitios conciliat gratia, eademque confestim saturos dimittit. Quippe qui vehementer ignorant id quod affectim discupiunt. Fortuitus affe-

affectus, votorum insaniâ, uti olim fluctuum *Venus*, temere enascitur: Hallucinationibus sustentatur, mox cum primum ad sanum redierit, ultro damnandus. Dicam mehercule, quotquot impetu aut morbo amant, unà fævire, conflagrare, & febricitare; non consentire, non conspirare.

Lycurgi idem & Naturæ edictum; Ne fas Amare neminem.

Non ad luxum, sed ad disciplinam orbis hoc severiore Naturæ edicto, quemadmodum *Lycurgi*, cautum est, Ne quispiam *Amatore* suo vacaret. O bene, quod par nobis Amandi ac vivendi necessitas imponatur, eodemque calore vigeat & exardescat pectus. Et qui sine numine, sine Deorum præsidiis superesse poterant *Epicurei*, non tamen esse sustinuerunt sine eo quem colerent *Amore*, cujus metu ac Religione jucundius sese exercerent. Ita malumus fingere potius Numina quàm accipere. Et quoniam insitum nobis

est

Ἄθεον citius quam ἄθειον invenias.

est *Amoris*, atque *Pietatis* instinctu agi, pari utrinque superstitionis Zelo, ne desit quod veneremur, indigna prorsus ludibria, catulos, feles, & quicquid *Ægyptius* coluit, in Amicos adoptamus, & Penates. Imo, absentibus procis, impatiens Amorum *Gellia* speculum, & imaginem suam mœchatur ipsa; quodque vel *Ægyptum* puderet, turpius *Niliacis* monstris Animal, suspicit seipsam: sed ignoscere juvat, quoniam omnes juvat idem insanire, & ineptè potius quam nihil *Amare*. Velis nolis, aliquid semper velle necesse est; siquidem eo ipso, quod nolis, aliquid expetis.

Ab affectibus cæteris nemo non est aliquando liber.

Cæteri quidem affectus ab Arbitrio nostro dispositi, aut impetu suo consumpti, facile exsolescunt. *Dolor*, si rationi non cedat, cedit tempori, cedit odiis: *Odia* ipsa aut difficili bile exagitata, aut metu, sibi imprimis displicent: *Metus* etiam, ut desint

cætera

cætera remedia, malis ab ipsis possit opprimi, suique magnitudine victus, occalescere, & stupore sanari; quin & ira omnium ferocissima: lassata in clementiæ speciem mansuescit, aut sata Animam in vulnere ponit. Unus hic affectus, qui luxuriatur adversis, & dum opprimitur, delicatius lascivit; non, ut reliqui, in hunc finem natus, ut restinguatur, contentus definere, migrat in necessitatem & voluntarium fatum. Libertatem ultro exuit, quam in eo consumpsit eligendo, quod perenni desiderio & possidere simul & prosequi possit; quod nolit aliquando possit odio habere; & *Quis desiderio sit pudor, aut modus?* Cui vota si quando errant, ingenno saltem errore ad omnia quasi ad pulcherrima aspirant: quibus indignus est, quisquis non ultra modum insanus, amplius adhuc inhiando, non satis se inhiare amplius sem-

Ab Amore nemo unquam vacat.

Sure suo insanus amor modum & finem nescit, quia ad optimum aspirat.

per fruendo, non satis frui sentiat, sibique plaudat frustra semper beato.

Ut amare neminem, ita amare non optimum nefas est.

Ita est: pari edicto sanxit rerum parens nefas esse, aut neminem Amare, aut non optimum: quorum illud est, inhumano fastu mortalium genus damnare; hoc est vero, pessimo parricidio seipsum disperdere, cui cum vitæ optio est, natalium suorum Arbitrium obvenit, licuitque sese in alio refingere, malit perire. Unum pectoris regnum, sicut illud *Alexandri*, debetur tantùm Optimo, quem quærere vitæ pensum est. Hominem scilicet ex summorum vitorum doribus, ex puellarum votis, compositum: Hominem nempe quendam Catholicum, ex omni virtutum Hyperbole ornatum, & quas uspiam invenire, & quas fingere licuerit, quasque tantum scire homini datur, non habere: Hominem denique qualem cum improbis votis formavimus,

Optimum, quod nusquam est in natura, opinione nostra supplemus & varietate felicitatem consarcimus.

vimus; aut ideam nobis aut Deum finximus. Jamq; eheu paulo dignioterem invenimus, quam ut amari fas sit, & tantum adorare liceat. Id demum, quod *Amore* dignum, digitus cultu est. Hæ flammæ aris debentur. In opprobrium sui hoc desiderium indulsit Natura, cui par non est explendo. Ne tamen in tormentum cederet, quod maximi beneficii loco dedit (quod indies irritat nusquam satiat) quicquid rebus ipsis deest, ab opinione nostra id voluit totum suppleri, ut saltem delirio nostro beati simus. Supposititio pulchritudinis fuco eluditur; & prius fallimur, quam feliciter videmur. *Pygmalionis* instar, statuam quam fecimus deperimus; nec factam subinde, sed genitam credimus. Caligine nostra decepti nubem nostram pro *Junone* libenter amplectimur: & decipi quidem juvat; adeoque fabi, falli, errare Humanum est. Non in-

fortunio nostro, sed voto, utili impostura fit, ut uberius quam Calculatorum præstigiis fraus ipsa delectet simul, & lucri specie non falsa diter. Siquidem credulitate nostra certius felices, &, quod ditescentibus provenit, opulentiæ fama, & suspicione locupletiores evadimus, quàm amplissimis fortunis, lo, divitiis securus fruere, si quas propitius Animus non Deus tulerit. O auspicatissima non sortis, sed opinionis secunda munera! O bona, quoties dijs irasci, aut fortunæ jocari collibuerit, non deponenda! Quæ nulla vis, sed nec altera opinio rapiet, nisi ut nova suppediter. Esto. Opinionem, tanquam Fortunæ sororem, aut Naturæ varietas delectet, non tamen varietatis causa etiam monstra admittet; non hac levitate lascivit sed occurrit rerum defectui. Affectuum sicuti & rerum vicissitudines ad solatium & remedium, non ad lucem, adornantur

Hinc amandi levitas rerum occurrit defectui.

nantur. Nullo utique Hominis, sed Naturæ convitio & infelicitate fit ut vagos & alternos Amorum animos reprehendamus; qui veteranos indies sodales, tanquam trita vestimenta, exuunt; qui Homines ut Apiculæ flores, desultoriè delibant; quibus quoniam (uti philosophantibus Verum, ità Bonum, in fluxu & incerto positum, etiam viventibus videatur) sceptice propositum est Amare; neque inconstantiæ hoc est, sed judicii, cum delectu vagari, varioque mellificio ex omnibus carpere quod nusquam satis occurrit. Nihil dignum est longo amplexu. Hæ quoque, quas jactamus, non virtutes, sed virtutem umbræ, tanquam nobiles picturæ, extrema tantum acie ex intervallo spectandæ; intuentium mores non patiuntur, & lento visu evanescunt. Tanti non est totum hoc Constantiæ nomen, ut clariora meri-

Judicii & delectus est.

ta non colam, ut majora sidera non sentiam, quia sub minoribus natus semel fueram; morbisque & damnis adhæream meis, ne de statu quicquam pristino dicar decedere: ut denique Casum, aut, quod sæpius errat, Arbitrium meum, quasi Fatum, immobilis patiar. Sine, precor, has divinioris particulas mentis, quam in te primus stupui, in alio adultiùs emicantes vehementius mirari. Sine hos, quos ipse educasti, Amoris progressus. Idem ipse, qui me animi candorem tui, liliorum & vultuum nivibus, rudisque simplicitatis facili satis, sed fatuæ nimis & necessariæ humanitati anteferre docuisti; nunc etiam docuisti, conspecto uberiore splendore, te contemnere, nisi ex eo non tam contemnere videar, quam illustriore sub imagine impensius venerari. Simili prorsus lege non extinguuntur, sed adumbrantur minores faces;

ces, & præ pudore se abscondunt stellulæ, quoties exoritur plenius jubar. Quid hominum & Deorum fidem inclamas? Ea conditione amaris, donec optimus omnium, omnique major comparatione mihi aut sis, aut videaris.

Despice insensata Naturæ ἐφορπαίγνια, (quanquam pudet tam infirmis exempli, vitæ documenta & virtutis debere,) vide ut omnia, etiam quæ pessima condidit opifex, ad optima instigavit, & præstantiores pulchritudinis admiratione & desiderio. Voluit scilicet injuriæ & pudendæ inertiæ conscia Natura, quæ res sæpius abortit quàm parit; & si ad exemplaria & Ideas respicimus, quot fœtus, tot & rara, & nihil præter monstra edidit: proinde vim artificem illis ingenuit, qua propius Ideas suas contenderent, sibique suam limam deberent. Post quam dimidiatum ubique

Appetitus omnis etiam insensatus, tendit ad meliorem naturam, tanquam ad Ideam.

opus currente rota emiserit. cum altero conjunxerit, & utrumque absolverit; una hæc cuncta urget extra sortis suæ leges exire melioris ambitio. Hinc *Clytie*, quanquam radicibus fixa, Solis sequitur fugam; & obverso avide in *Phœbum* ore, dum radios imbibit, subinde in stellam evadit, sed vegetabilem in stellam. Hoc æmulo ardore dum æthereas flammas saxa hauriunt, concretum jubar ac solidam accipiunt lucem: olim rigidæ excrementa molis, nunc in gemmas transeunt, & facies vibrant, non minus in rupe, quam in annulo Amatoris. Hac blanda arte dum pelagus Lunæ non clarius imaginem, quam motus recipit, Cœlestis orbis Intelligentia, quasi sua gaudet. Hac amabili invidia dum Chalybs Magnetis quasi admiratione trahitur, & mox pronubo amplexu mutuoque anhelitu pretiosam exhalat Animam, jam quasi

Unde Amoris naturalis duplex finis.

magnes

magnes factus suas exercet illecebras, & tantum cuncta alia trahit, quantum trahitur. Ecce in rerum natura, non secus ac in vita ambitiosa pauper as agitur, & potentiorum cultus: neque quicquam in alio diligentius suspicitur, quam fortuna. Desit licet Philosophus, habemus Philomathematicos fluctus, qui lunæ deliquia certius, quàm Ephemerides ostendant; habemus Astronomos flores, qui solis motus doceant, & pro Horologiis articulatim pereuntis diei admoneant. Desit licet hujus Theatri spectator, & pronus in stuporem rerum contemplator, & procus; tota natura sui ipsius veneratione rapitur, seque speculantur invicem, mutuoque conspectu pascunt, ut utrique mundi oculus, ut utrique mundus: & hic inferior superioris ad dignitatem aliquantum videtur assurgere, et ambitione, qua plebs

Hispana, dum procerum liceat majestatem æmulari, eaque arte, qua plebs olim *Romana*, dum populus Patrum in connubium admitteretur. Nimium prospexit rebus suis opifex, quod *Amori* tutelæ mundum commisit, unde otiosum numen aut negari possit, aut contemni.

Præter ista ulterior in homine Cupidinis scopus est, Divinitas & Æternitas.

Sed cum res aliæ ita sint comparatæ, ut capere tantum, & egere possint, unus Homo novit diligere. In illis eadem Natura adumbravit affectum, ut in minoribus exercerer, quod sin Homine sollicito conatu expoliret. Quamquam & Hominum agnosco iisdem gradibus & incrementis paulatim procedere hunc affectum, quibus ipse Homo, & diversis quasi natalibus vita, sensu, ratione dotatum; implumem primum *Amorem*, informia sympathiæ instinctu prorepere, mox Cupiditatibus incitari, ultimo in humaniat-

manitatem exire. & ratio-
nem fieri. quod antea impe-
tus fuit, aut prædominantis
pondus elementi. Ubi enim
tener adhuc calor pectori in-
cubat, nedum dilusit pal-
pitantes scintillas, sibi vix
ausum credere desiderium;
Ubi recens à vulnere Ani-
mus, nec ferientis manus,
nec plagæ satis certus, illos
concitat doloris stimulos,
quos sentiunt infantes,
quando ruptis gingivis den-
tes enascuntur. Tum crudæ &
ignaræ videas vix bene natos
ad conspectus emitti ad con-
spiria, sicut myrtus myrto
assibilat. Neque enim pri-
mis in gemitibus ultra ne-
mus *Veneris*, quod obtentant
vagientes Amatorculi auras,
intelligunt, quas ventilant:
dum nectunt sine sensu Am-
plexus, &, Pandiculantium
more, extensa quærunt cui
innitantur brachia. Dicas li-
cebit, Hederæ aut Vitis ista
insitiva brachia, & sinuosos
tantum ramos; ubi vero

In quo gradus & ætates Amorum omnium.

pro-

procrescente Cupidine crepitantia figant & devorent oscula, Palumbes intueris, non Homines; ubi lascivis jurgiis querulos gemunt *Amores*, Turtures audis: qui porro amplius à natura compositi ad benevolentiam, blando & innoxio affectu prosequuntur alios, delphini & lacertæ præferunt Humanitatem. Verum profectò adultæ Homines flammæ rapit generosior impetus, cæca quantumvis. Hac cæca vi, perinde ac obseratis oculis *Idalia* Palumbæ sursum ferimur, & summo nisu in Cœlum, tanquam in nidum, nescii contendimus. Usque adeò Divinitatis avidam ostentant indolem etiam Amantium vitia, & hujus unius affectus errores aliquid immortale spirant. Ut vel iste impurior pruritus, qui inanes virtutum nuptias & animorum concubitus deridet, qui aliquid quærit, quod amplexus impleat, & *Venerem*

Species Amoris Adulterini, & errores Amantium

rem colit, quanquam natalibus, inde suis tempestates & vitæ naufragia minitantem, videtur non tam *Hymenæi* tædis, quam desiderio æternitatis accendi; dum sibi superesse tanta libidine expetiscit, & longa nepotum serie, quà licet, successivam immortalitatem consarcire. Hic quem cœna tibi Amicum facit, quem velut muta Animalia objecta offa conciliat, qui sumen & ostrea, non te deperit, etiamsi ad stomachi dimensum amat; & iste, qui hominem eodem pretio quo fundum æstimat, eadem sordida spe, quà agrum colit, & amicitiam velut quæstuariam rem nundinali animo exercet seque suas numerat inter amicitias: & hic *Amori*, non vanus æstimator tanquam nummo utitur; sed Deorum nummo, quocum homines cum Diis negotiamur, & ditescimus numine: & iste *Amore* suo fruitur ad luxus & convivia; namque cre-

Aliquid Divinitatis aspirant etiam qui negotiantur quasi mercatura affectuum.

creditur numinis summi æque ac *Veneris* nectar. Uterque sane minore Avaritia suo prospicit commodo, sive qui patrimonium, sive qui victum quærit ex affectu, quam qui liberali animo peritura bona properat donare, extra fortunæ lucique aleam transferre antequam pereant. Qui, ut ut vices exspectet nullas, nec venditet dona, amplissimum inde nundinum pretiumque retulit, Beneficisse; &, quamlibet magna dedit, majus sibi munus reposuit, Virtutem. Unde grandia donare, & qualia pudor vetat sæpe accipere, amplius prodest Autori, vel quod verendum reddat, ut exigua ab eo non expectentur; vel quod eo usque beneficium exhibeat, ut vel ipso *Jove* & *Sole* magis necessarium à quo beneficia pro debitis exigantur, ut pro more suo & officio videatur facere, quoties munifice se gerit; ut largiendi frequentia & amplitudine

Liberaliores ii sunt qui ultro benefaciunt.

tudine denuò gratias perdat.

Quid de illo sentiam, qui delectare quærit, non Amare? Quem ego ut æstivam arborem lætus adeo, quæ mihi otia præstet & umbram; sed sæviente mox hyeme inutilem: Cui quotquot severius amamus istud sæpius intonare solemus. *Amicus*, uti Uxor, dignitatis nomen est, non voluptatis. Novam invenisti extra amplexus libidinem. Huc lascivia, vel prostibulis pejore, *Amorem* ipsum devirginâsti. Sedulo placere, captantium ars, & meretricii Sodalis blandum est venenum: lautius excipere, piscantium est: magno ambitu adblandiri, *procorum* videtur, & *Amandi* rudimentum, haud *Amantium* vita. Absit, ut id esse *Amicum* credas, quod, dum cupis, Tormento; dum possides, nimium Tædio sit. Non tamen longè erras, qui omnes uspiam *Amatores Elysii* spatiari

Amicus ut non Uxor dignitatis nomen.

tiari credis, & quacunque gressus ferunt flores enasci. Non alia Cœli gaudia sunt quam *amare* & *amari*, non alia terræ. Divinus is ardor, qui Empyreum facit, & futuræ vitæ felicitatis erit, hujus unicum erit solarium. Cætera omnia patimur; iis solis fruimur, iis lætamur, quæ votis eruimus, quæ deligimus, propter quæ etiam cætera adversa non patimur. Vidimus in tempestate geminos istos *Fratres* avido exultare concursu, nec liquid ora navigantibus portare, quam sibi ipsis gaudia: quod lumine conjuncto contigit utrisque sese in complexu perdere, geminumque inde restitui. Novimus & nube circumseptos *Veneris* alumnos, tanquam fere serica sub nube sponsas, secretiore triumpho ad vota sua perduci. Faremur aliquid in Amore ærumnis potentius, honore augustius, divitiis splendidius, voluptatibus jucun-

Nulli vspiam nisi ab amore voluptas.

cundius, cujus causa illa omnia contemnimus: imo propter quem illa non contemnimus, sed in veneratione habemus. Ita placet unice, ut per illum cætera omnia, etiam quæ evilescunt, perplaceant. Eo gaudet majestatis privilegio, ut nihil illi in probrum cedat; & ab infamia liberet, & gloriosa citius reddat vitæ dehonestamenta, quàm ab aliis dehonestetur ipse. Hinc adeo fit, ut inter *Herculis* labores decimus-tertius celebretur, & inter laudes decantetur, non minus colum tenuisse, quam clavum vibrâsse: quacum (licèt alias omnes feras domuit) restat adhuc vincendum non nisi suis artibus monstrum, Fœmina. Quid miremini *Phœbi* inviolandos radios, si *Cupidinea* faces rerum sordibus splendorem immittant, nec inquinentur?

Ita placet unice, ut per quem cætera omnia etiam quæ evilescunt perplaceant, & vitæ dehonestamenta transeunt in decora-

Quid frustra sollicito ambitu quærit in rebus divinitatem

tatem famelicus animus, si hanc secum afferat? & sanè quicquid amamus; id omne numen est: *Iupiter est quodcunque cupis*. Itane? sordidum istum, qui socium sine dote admittit, nummulis signatum exosculari, & præstinare, & numerare *Iovem*? Ita: sed *Iovem* sub auro fulgurantem, & conversum in pretium Deum. Itane & libidinosum istum prurite *Iovem*? Ita: sed *Iovem* sub Satyro genitorem, & conversum in flammas *Semelias* Deum. Ita: prorsus & alter ille delicatulus, omnium libentius conviva, quam amicus. *Iovem* cœnat, sed Cygnum, & mollioribus sub plumis latitantem, luxuriantem: *Iovem* lascivit, sed *Ganymedeum*, & Nectare & Ambrosia madentem. Agnosco demum, nec prorsus fallitis, O Rhetores numinum Poëtæ! Hasce fateor tam turpes formas induisse numini, non *Iovis*, sed nostros *Amores*.

Jupiter est quodcunque cupis.

Quo-

Quoniam verò nusquam consistit revolubilis *Amor* & vagus, nisi cum ad summum pervenerit, aut dulci fraude perveniisse se crediderit, cum semper aut Optimi Maximi, aut quasi optimi consors sit, huic acquiescere, huic uni incumbere oportebit, tanquam animæ cœlo, ignis Centro. Non vacabit, opinor, si quæ sit, novæ felicitatis avocamentis; nec sustinebit alium, imò nec seipsum amare, minorem se quereretur desideriis suis, atque adeò huic, quod desiderio implet & fatigat nimio, nimis deesse: & postquam uni totus impenderit, nec tamen sat visus impendisse affectus; maneat necesse est erga alios omnes ultra *Stoicos* monachosque inhumanus. A-page *Syracusanum* monstrum! qui novam excogitavit Tyrannidem, tertium *Amicitiæ* gradum; qui Amicorum par occidere non sustinuit, diriniere tamen studuit, & fidem

Amor tantum est unius.

quam

quam æmulatus est intercipere, conversus in Rivalem Tyrannus. Dic mihi, Tyranne, si ad gemellos hos tergeminus accesseris Amator, dic, quem prius intra sinum suscipies? Ecce alterum uris, pari ritu jam tibi invidum! Si utrumque æquis amplexibus jam tibi asseres, finge alterutrum ad mortem ducendum: vin' te hujus mortis succedaneum? an alteri potius vivere? Stas, ecce! inter geminos magnetes dubius chalybs, utriusque voti confinio ab utroque detentus. Mori simul & vivere non sanus cunis. Neutrique & utrique adhæsurum *Amantem* perdit æqualitas affectuum. Hic à te lacrymas, ille risum fundi efflagitat: in hunc nimia fides & officia arguuntur, & ex alia parte impium te reddunt: ut distractus *Metii* quadrigis Animus, meritò cruciatus videatur *Metii* perfidiam luere. Sic fit, quoties deformi studio plures simul

amare

amare suscipis, quos nec unà intueri possis, nisi strabo, aut bifrons evadas. Expende vero sive imperium in *Amorem*, sive obsequium; alternis siquidem dominantur, & serviunt; bona fide hi novi *Eteocles* & *Polynices*) utrumque singulare quiddam est, nec duos capit dominos. Si *Amorem* fingis Deum, gaudet hic uno cœlo: Si ignem, habet hic quoque unicam sphæram: si Mortem, Dii vetant sæpius exspirare, Animamque alterius sinu nisi semel deponere, cum concesserint tantum semel vivere: si speculum, numisma, & sigillum *Amasii* (quæ formam & pretium ab imagine sumunt) *Amatorem* nominas; scias hoc speculum unica semel effigie animandum; hoc numisma unius unice regis dominique vultu infuso ditandum; hoc sigillum quasi epistolare omnibus aliis præterquam uni clausum & obsignatum. Proinde hæc omnis

omnia, non aliam posse cipere novam imaginem, sine prioris detrimento: sin autem in amicitiis spectes Animarum nuptias, ad virilis *Hymenæi* summum nefas statues polygamiam admittere, novum quempiam ducere & denubere priorem, & cum Amico mœchari.

Polygamia Animarum in nuptiis par incestui nefas.

An ergo affectus iste, qui humana consortia abarmentis secrevit, nimio cultu homines circumducit ad feras, & ad *Siricam* barbariem, hoc est, contemptum omnium? Siccine unius *Amor* humano generi odium? Superi prohibete! *Amicitia* & *Philosophia* nihil humanius, nihil profecto benignius, nihil quicquam majus (exceptis Superis) orbis patrocinium. Jam faciles, mollesque, & ex ipsa consuetudine ad benevolentiam proni Animi, quales nuptarum esse solent, ergo omnes alios minus difficiles & pervicaces induunt mores. Radios nihilominus orbi diffu-

Ita tamen unius est, ut non erga alios omnes inhumanus;

sed, qualis esse nupta solet minus difficilis & pervicax fieri incipit.

diffundunt, *Phœbi* instar, quanquam peculiari luce *Rhodon* inaurat. Dedicatum alicui virum non aliter quàm librum scias; uni missum, omnibus legendum; sed post unum illum legendum. Gratulamur ubique candidis animis illis, Deorum simillimis, benigno pariter influxu non hominem, sed humanum genus foventibus: Qui gentes omnes, tanquam primi parentes, aspiciunt ut familiam suam, qui choros habent ex æquo universos, tanquam consanguineos: & quasi ubique nascerentur, aut patrem cunctis, & commensuratam terrarum orbi jactarent mentium amplitudinem, Terram omnem tanquam patriam amant & ubique jure merito inveniunt. Atqui hanc non dicimus *Amicitiam*, sed Benevolentiam quandam & vagam Humanitatem. Neque vero hoc reprehendimus, aut minori accipimus fandore, quam quo

Πολυφιλία non Amicitia dicenda est, sed benevolentia & humanitas vaga.

quo utuntur & in hostes; sed illos coercemus in multo lascivientes & aulicantes affectus, qui salutationum numero & Amicorum cohorte, tanquam assectarum satellitio superbiunt, ista aucupantur virtutis insignia juxta ac magnitudinis, Clientum turba calidi. At superbientium hoc est Dominarum, & suspectæ probitatis, simulato cultu aliorum insidiari affectibus; blandas palam exhibere, sed huic uni blandas genas; sed & sedulam componere formam; huic & alteri sepositos dicare nutus; lenocinantes dispensare vultus; hinc inde pellaces risus spargere & dividere; denique animam quasi despondere; mox illaqueata (quod fieri solet) præda offam & lenocinia subducere. Proh nequissimum fastûs genus! inter opes fœmineas & pulchritudinis augmenta numerare *Amatorum* greges.

Πλουτία citta benevolentiam nedum humanitatis est, sed superbiæ & suspectæ probitatis.

Quia vero minus amare non

non sustineat, & plus amare non possit, quisquis genuino igne incaluescit in summo: nec satis est aliorum, nisi sui-ipsius fastidio laboret; & cum cæteris omnibus flammas, tum sibi ipsi negat dividi, adeóque intra sphæram friget propriam, & mediis quibus innatus est ignibus, tanquã gelidus Salamander, obstupescit: quia totus extra se emotus, suique oblitus Animus, pro *Amico* omnia timet; pro se nihil, nisi se pæsum dignum gerat Amicum. Alteri sapit, dum sibi hallucinatur; seque fatis permittit, aut majori tutelæ. Amici Providentiæ. Hic enim & illi viciſſim curat, pavet, providetque; Hic illi mentem substituit tanquam animæ assistens, ut ad cœli ingenium videatur accedere, regendus Intelligentia? quia, inquam, se abdicat, quisquis se alteri adoptat, & quasi defunctum oblivioni tradit; cumque, uti par est, unice

charum habet, apud quem vitaliorem vitam ducit posthumus, & tanquam circa corpus suum pallens umbra ludit & commoratur. *Quisquis is est* Amorum *magister, iniquam statuit odiorum magis quam affectuum mensuram, suispsius Amorem! & improbe nobis ipsis proposuit Amandi exemplaria.* Quantuli quisque sibi est? Quotusquisque non alterius cupiditatibus emancipatus, moribusque non suis imbutus, minus alteri quam sibi vivit? Neque hoc à vitiis nostris, sed virtutibus institutum est, ut ministeria simus & alterius juris mancipia. Quædam sæviunt in autorem virtutes; & non sine nobis deserviunt, quæ sub aliis honesta merentur stipendia. Modestia illa, quæ sibipsi dictat convitia, & omnem purpuram nisi istam pudibundi oris humilis aversatur, & ambit contemni; obstinatâ fronte gloriosior alteri laudes & honores sibi de-

debitos transfers: Alterius nomine quæ sudat Ambitio, fidei & candoris invenit titu'os. Istud ferrum & æs triplex circa pectus hominem tantum procudit & fingit aliis in clypeum, ut, obdurato ad mali patientiam Animo, plagas ipse sustineat, quas ab aliis propulset. Nemo tuendi sui causâ moritur, ut ne moriatur, sed ut parentum, liberorum, aut alterius cujuspiam fatum intercipiat. Quid dixi, nemo moritur? nemo vivit suo nomine. Sin tanta citra Amicitiam à virtutibus nudis & natura ipsa viget conspiratio & quasi dedicatio, ut minimam sui partem se quisque dicat; pudeat hercle ipsi Amicitiæ (quæ virtutibus novas vires, cultum & humanitatem addit) benevolentiæ modum imponere alium, præter istum, Modum nescire, aut alios circumscribere limites quam quos designant amantium desideria. Non amet,

Benevolentiæ modus esto. Modum nescire.

precor, neque fas est Deis dirioribus devovere, quisquis affectum regit, non regitur; quisquis ad præceptum cautiùs diligit, tanquam osurus: aut si quis ad calculos revocat, viceſque deponens *Amoribus*, cum librâ veneficia dat & accipit. Aliquis forsan redamat, nullus amat, qui ad dimensum *Amanti* respondet quemadmodum potenti.

Hæreo longa veneratione suspensus, ut qui divinæ formæ obtutibus aciem consumpsit suaviter confusus *Amator*, & incertus neque post Criticos aspectus quam partem nobilis pulchritudinis prius admiretur; eo tantum profecit, ut stuporem miretur suum, & ut omnes ubique elegantias summo honore quasi præcipuas haberet, temereque diversa laudantibus diversus & ipse assentiret. Audio *Dionysium*, *Amorem* Circulum definientem, a bono per bonum in bo-

Amoris definitiones. Est circulus à bono per bonum ad bonum rediens.

Dionysius

bonum redeuntem; & fateor complexum ingenuum hoc Emblema. Agnosco debinc, Annulos non solum *Amoris* pignora, sed hieroglyphica: Hunc circulum exprimit mihi *Cupido*, dum arcum adducit lunato junctim corpore. Hunc circulum exprimit mihi perpetuus Amantium calor, unà cum sanguine (quod ex comperto est medicis) in orbem circumactus; siquidem ignis instar ætherei, ubi immortalis se pascit flamma, & sibi sufficit. Qui amat hoc quod amavit, sphærico motu sua per vestigia revolvitur; & qui amat tantum ut amet, idem revolvitur in seipsum & sese claudit.

Sacramentum Amoris totum est, in id reduci unde fuimus. *Aristophanes.*

Audio *Aristophanem*, & facile assentior, totum *Amoris* sacramentum esse, in id reduci unde fuimus. Quippe, ut naturali motu, omnia in ortus suos recurrere video. An exindemagneticas illecebras (quas omni terræ inesse fin-

gunt) Patriæ unice terræ inesse sentiunt una Philosophi, nauræ & naves? Naturæ lege, iis à quibuscunque sumpsimus, impendimus Animam; & quadam pietatis serie, & quasi cognationum gradatione, colimus illa vitâ nostrâ chariora nomina, Patriam, Parentes, Deum. Nescio an hominem Amatorem dicam (*Oedipi* fato) & cæcum & incestum, an potius providum & sanctum; qui semper aliquid originis suæ deperit, & pio, quo solet, parentem ardore prosequitur. Neque longe errat, qui pro parente habet unde novam vivendi sortem consequitur, & postliminio natales instaurat magno pietatis pretio; dum quærimus animam reddere, reparamus, refingimus. Attu, O *Thales* in aquam, & tu, *Empedocles*, in ignem consiliens, alter casu, alter consilio, nimium properâstis; non Philosophiam solum, sed Philoso-

phum

phum ipſum in principia reſolvere, & vitales particulas Animarum in Elementis ingurgitare. Sic tamen errores Philoſophantium exeuſint errores affectuum: & dum mentes famelicæ juxta ac corpora iis nutriuntur, ex quibus conſtant, jurares Bibonibus liquidam Animam, Tyrannis ſanguineam infundi: diceres ſordidos è luto recens emerſos, *Stoicoſque* & barbaros è ſaxo rigentes adhuc manere hominum ſtatuæ. Quod ſi fingimus cum *Platonico Ariſtophane*, è communi Animarum ſeminario, aut bicorporis olim hominis junctо contubernio, familiares & collegas in mundum religari non ſine divortio Animas; ecce & hoc ſuader, ſive tam avide, quam ſolent diſſectæ vermiculorum partes, alterum quæritantes dimidium; ſive tam primo ſub aſpectu irruentes in amplexum, quaſi veteris ſodalitii memores viri. Ut totus

in memoriam migravit homo *Platonicus* ! cui *Amare*, æque ac Philosophari, nihil aliud est quàm reminisci.

Philosophia prima est desiderium æternitatis. ¶ *Diotima, tima*

Imò cui *Amare* hoc ipsum est Philosophari (utrumque enim philosophanti tibi libens merito tribuo, O *Diotima*) hoc ipsum est dilapsas cœlo Animas, cœli perpetuum ad intuitum (sic Solis avis Solis tantum aspectu pascitur) unà cum corporibus suis erigere, & desiderio æternitatis vegetare. Hic est ille nescio quis ardor, qui mortalibus, Deorum semper æmulis, conditionis pudendæ tædium afferens, & subsidium, ea parte hominem qua fragilis properat exuere. Hinc pluribus oculis donari, utrosque simul fines terræ, quod nec sol valet, prospicimus. Hinc *Amphitruo* potuit simul domi & castris consulere; neque subficta persona conjugi etiam remotus adsistere. Hinc nullo circumscripti aut ævi aut spatii Termi-

mino, vitam amplius posthumam degimus, aut per Amicos transcriptæ animæ custodes, aut per liberos, transmissæ vitæ hæredes, & utrinque spirantes mutuas.

Talia mirantem occupat *Plato* propriore experimento; atque ipse illico *Platonicus* juro *Cupidinem* hunc (quantumvis cæcum & sola mente contentum, qua divina spectatur, tamen ex visu natum) esse desiderium pulchritudinis fruendæ effingendæque in pulchro. Frui quidem volumus, non cassо delectamine semper contemplari & procari, ut ex adjuncti splendoris, sicut coeuntis sideris concursu, major accrescat influxus, & splendor, astrumq; evadat in asteriſmum. Proinde ut Picturæ, ira & nimiæ majestatis ora, ultra sortem humanam speſque nostras blandientia, intuentes aliqua voluptate afficiunt, nullo desiderio. Atque

Desiderium pulchritudinis fruendæ. *Plato.*

ista pulchritudinis portio, quæ symmetriæ & coloris suavitate oculos recreat, atque vividi decoris argumento, Mortis, spectatores sæpius inveniet quàm Amatores, utpote quæ blandioris tantum prospectus amœnitates præstat, & gratias, quales picti uberius quam spirantes vultus ostentat. Nihil sterile & emortuum vitales commovet affectus, nihil exanime jus habet in Animam; neque major voluptatis fruendæ quam effingendæ voluptas est. Libido à Natura est, quæ Animo uti & vultui hanc indulget artem, ut ubicunque contuitus figeret, sese expungeret. Gaudet hinc omnis venustas speculo, & ne desit spectator, sese respicientem quærit sui imaginem. Te testor, Amatoriæ unà & sanctitatis magistrum, *Socrates*; qui idem usque satagis jam Philosophus, quod prius Statuarius, & homines etiamnum efformas, &

effingendæque in pulchro.

& expolis ; verum non artis ſolius , ſed materiæ pretium arceſſis. Idque propterea *Phædros* & *Alcibiades* in ſcholas, tanquam in Gynæceum, conſcribis , formoſos Auditores , qui Animam facile imbibant & imaginem tuam venuſtius reddant ; ſcilicet omnibus ſpeculis liquidiores & ipſâ cerâ magis cerei. Quicquid illud eſt , quod cœleſti luce, ſiderum inſtar, mortalium invidiam ſuperat, ſed religionem pellicit, quod animos ad ſe rapit ſpecioſâ illecebrâ , adeo certe totos occupat , ut non ſinat aliò converti. Nihil niſi hujus radiis imbutum , nihil niſi quod oculos ad ſe trahit & ferit , mentes perſtringat & incendat. Etiam vitia noſtra, ſub virtutis fuco & amabili ſpecie, nobis adulantur. Et quoties libet cum Natura errare, & mercenda moribus pignora in perverſis deliciis habere, quoties inter greges & monſtra quærimus aliquid

Nihil amatur niſi pulchri nomine.

quid humanis consortiis adscribendum, æque ac Cœlitum numeris, hoc in iis bellum ac lepidum jactatur non metuere rivalem, incongruam voluptatem Naturæ in jurgiis ostentare, atque aliquod denuo domino turpius intuentibus objectare.

Quia nihil in Natura deforme,

Nisi forsan contendat quisquam nihil esse in natura deforme; siquidem ista Animalia, quæ inter pudenda tenebris damnavit opifex, veritus lucis inquinamentum, suum habent ex horrore decus, & cæteram orbis faciem tanquam nævi & umbræ illustrant. Neque enim quod aspectui minus adblanditur, ideo visu fœdum, sed rarum judicetur & infrequens spectaculum; quale delicatuli solemus quovis pretio emere. Quid illic non sacrum, ubi noctuæ & turpissima Animantia devotos sibi Deos & homines cultores invenerunt? ubi postquã nihil deformitatis, nihil quoque odii superest

Nihil quoque odii

pereſt, nec Antipathiæ nomen niſi inter philoſophantium admittitur ſectas? Quid mihi ſobrietatis in documentis refert, Quantum Braſſica vitem fugit? quantum ſcilicet Abſtemius medici expræſcripto: non Bacchi faſtidio, ſed neq; ſobrietatis ſtudio, verum ſalutis conſilio. Sic Lupus Agnam, ignis Aquam vorat & depaſcitur, nullo odio, ſed ſui conſervandi ſtudio: nec inimicitias vindicat, ſed intimo amplexu in ſe quiſque alium cupit convertere. Ita neque homo hominem, ſed inhumanitatem ut vitiũ horret, & ſibi metuit. Neque aliis dotes invidemus ſuas, tanquam iis infenſi, ſed nobis plus æquo ſolliciti; ſive qui alienam famam noſtrum dedecus exiſtimamus, ſive qui aliena merita ſimili probitate, ſed diſſimili ſocordia, voti ſolius labore nobis adſciſcimus. Si qua naturæ lis eſt, benigna certe lis eſt, & qualis reſpublicas conſtituit au-

invenitur aut Antipathiæ in rebus.

auge que, ſociale latrocinium, alterna per damna ſibi conſulere: neque ſpolia hæc eſſe dixeris, ſed conceſſu viciſſim dona. Ah ſævus *Amor*, ſi hæc bella ſpiculis tuis gerantur; ſi rapina ſemper & cædibus petenda eſt *Helena*, & tantum *Marti* concedit *Venus*! Tanti eſt tamen ut huic placeamus perire. Neque miror, ubi ipſi Numina committit æmulus formæ ambitus, ſi tanta contentione miſellus *Paris*, reliquique Mortales certatim gliſcant pulchritudinis rivales. Ex quo *Amor*, mundi parens, rerum ex diſcordia Concentum elaboravit, mutuasque amplexibus & nuptiis *Vulcanum Veneri* ſociavit, hoc eſt, flammas undis, reſque diſſimillimas opere quaſi teſſellato conſtruxit; ex quo, inquam, tantam ſpecie & ordine hanc Univerſi molem prope ad ſpectaculum ornavit. Mundumque velut picti orbis tabulam exhibuit: ſtetit

tit ipse, reliquorum more Artificum, Primus operis sui Arbiter & Admirator; primusque passus est quas infudit ipse pulchritudinis vires. Hæc est illa, si quæritis, speciei ordo unde res non mollitiem, sed robur simul & ornatum mutuantur. Nihil aliud mihi videtur pulchritudo, quàm consummatio, flos, & maturitas cujusque. Illi pulchre & splendide esse censeo, si quid id totum est quod esse debet. Aspice ut innatus idem ipse vigor vires affert & speciem lacertis; ut incoctus in gemmis rigidas inter scintillas pariter emittit & molles radios; ut vegetus in imo succus unà fœcundat, & exornat æmulâ Smaragdis viriditate. Ita prorsus (experimur omnes, nec dum mirari desinimus) frontem expolit compositus intus animus, ultra omnem fucum honestat ora ingenua cogitatio & mens desæcata magis quam sanguinem

Amor rerum & pulchritudinum Artifex (artificum more) primus operis sui admirator.

Pulchrum est quod id totum est, quod esse debet. Pulchritudo non mollities, sed vigor & maturitas est cujusque rei. Idem innatus vigor vires affert & decus, & robur & ornatum.

se-

Pulchritudo est virtus quædã corporis, Flos interiæ virtutis

serenat. Pellucet Animus per nativum velum, ut per bombycina vultus virgineus, aut ut per nubem sparsim radios disseminat, & diem transfundit obscurior *Phœbus*. Crederem incolam divinum dignum sibi metari hospitium aut pro habitu suo fingere, testudinum ritu, coævum & æquale domino suo domicilium: usque adeo lineamenta Animæ exhibet corpus, ut nulla vestis distinctius videatur artus exprimere. Iste est, iste illibatæ mentis nitor, qui membra illustrat, & lucidis typis artus effigiat, ut Animarum similitudine possint Animas ad se pellicere; donec primigenia deprensa forma, & introspecto numine, luteum illum simulacrum pro vili habeatur. Quid enim? Quantula est ista oris forma, quæ oculos detinet novis indies pullulantibus gratiis; quam alteri alter stupentes ostendimus, quanquam divales metu

Animæ effluvium

Decor omnis concinnitate seu proportione constat; Animæ scientiæ, & morum corporis.

tuimus, admirationis tamen in partes vocamus auxiliatores cultores? Superficies duntaxat. imò color nos capit, imò quædam reflexio luminum, & tenuissima umbra, quæ, si diutius admiramur, inter spectandum defloreſcit, evaneſcit. Quantula autem illa compages & ſtrues artuum, quaſi circino & amuſſi fabrefacta? At at! curatiorem cutem ultra homines jactant ſtatuæ, fabricamque elegantiorem oſtentant ædes quàm ipſe dominus. Quantulus denique iſte, qui ſupremam corporibus gratiam conciliat, nullis pictoribus imitandam, Motus? Sit licet ipſo Cœleſtium orbium & temporum lapſu mollior & æqualior, ſine arte compoſitus & extra numerum muſicum, hoc unicum habet tenuitatis patrocinium, quod dum delectat, ne etiam faſtidio ſit, tranſit, & extinguitur dum incipit. At plus æquo videor favere *Amantium* erro-

In colorum & lineaturas ſeu compagis motuum conſonantia, ſymmetria & harmonia conſummatur venuſtas.

erroribus, & pulchritudinis entomiis, qui totum hoc, quod in corporibus venustum creditur, veri decoris umbras & conatus esse ducam potius quàm imaginationis deliria, & opinionis nostræ fucum. Ubique & illud, quod nos nobis fingimus, non quod cernimus, amamus. Dic sodes, unde tam mutabili decore eadem facies, quæ tibi sideribus pulchrior, aliis gravis est occursu? unde in his, illud tenerum & molle alieni sexus mendacium lenocinatur spectantibus; in illis, incompti vultûs horridum quoddam, & ultra virilem speciem ferox, quodque terreat, maxime oblectet? unde his, quod pusillum est, oculosque fugit, quasi bellum magis & delicatulum oculos demulceet; illis quod amplum est, oculosque implet, uniee decorum & majestatis plenum videtur? nimirum, otis elegantuli versicolor forma

Corporis omnis gratia aut imaginaria est, aut opinionis fucus.

forma, ſicut columbarum colla diverſo de ſitu varioque aſpectu, imaginariam, mutuatur, quam non habet, venuſtatem.

Dicam liberè quod res eſt: quæcunque ſit illa, quæ paſcit oculos, ſpecies, aut imaginaria eſt, ejuſque ſortis, quam amittimus, quoties deſinimus blandiùs ſomniare; aut, ſi vera ſit, indigna quæ animam detineat, ſed irritet tantum, admoneat, & aliò mittat. Qui poſſit in eo vigere mentis ardor, quo ſolo oculus fruitur, quodque communicare neſcit? neque enim quiſquam, ſpeculorum aut undarum ritu, pulchri ab aſpectu, dempta tamen mentium pulchritudine, formæ quadam contagione affuſum in ſe decus exſeripſetit. Deo certe cognatum, & menti noſtræ ſimile eſſe oportet, & incorporeum prorſus, quod infra animum hoſpitatur, nedum amari volumus; quanquam iſta cor-

aut, ſi veræ ſit, tenuior longe, quam ut animam detineat ſed irritet tantum & aliò mittat.

Deo cognatum & Animæ ſimile eſſe oportet id eſt, incorporeum prorſus, quod infra Animum hoſpitatur.

Etiam illa corporis pulchritudo molis expers.

corporis gratia quantulacunque vi pollet, expers molis est, &, animæ instar, tota in qualibet parte cernitur regnare & vagari. Manifesto conspicitur sive Animæ sive Ideæ fluxus & splendor; & nescio quis vigor; qui ultimo sese opere immiscens, totos se per artus diffundit, & in unam sui similitudinem cuncta formans, collectam gratiam in ora & oculos, velut in centrum, transfert & inserit.

Sed quia pulchritudine umbra Amoris tantum umbram parit;

Hic solium habet puer *Cupido*, qui colludit intuentibus, & fulgurantibus ex oculis lasciva face imbuit sagittas, & animatas vibrat flammas. Hic quidem à puero lascivit *Amor*; sed postquam adolescit, sedes & tela mutat: prius occupans inter mentem & corpus medium regnum, Aspectum, utriusque confinio innocenter ludit; mox autem in Animã assurgit, puraq; fruitur & siderea flamma; aut

ad

ad corpus descendit, & splendore, Meteori instar, fallit lubrico & fœculento, Ne sæpius arguam & contemnam, hoc ipso abunde damnabitur hujus affectus infelicitas, quod vis illa magis absentes quàm præsentes urat; quod corporis aut aspectus aut complexus semper ad nauseam aut rabiem adigit. Male errantis insaniam *Cupidinis* quis Deus votis affligit suis? Quis cogit id desiderare quo maximè fruatur, & quod anxie anhelavit tam vehementer respuere? citiusque seipsum fastidire quàm cupitis satiari? Fatetur se non ista quæsisse gaudia, sed ignavum, quæ tandem expeteret, dum oculi potius quam mentis sequitur judicium, exco impetu in hæc incidisse. Sed quoniam hæ umbræ sunt tei ejus, quam esurit animus, ad eas, velut deceptæ pictis uvis aviculæ, confertim advolat; sed iis juxta ac pictis dapibus crucia-

Hujus affectus error sui fastidio punitur.

cur urberius quam pascitur. Agnosco tamen (& qui acerrime declament, vim hanc fortiùs sentiunt quã negant) has Pulchritudinis umbras amoris quoque umbras parituras. Et sicut in Anima Dei similitud nem, ita in corpore umbram quandam, utrobique numen sub imagine veneramur, & insciâ pietate divinitatis proci evadimus. Ita enim mens ad Deum, ut ad Solem oculus: cujus à lumine hoc sortitur, quod videt, quod nec aliud quicquam aut juvat, aut possit videre extra hujus aspectum: cujus tamen plenum vultus intueri non sustinet; & proinde sæpius gaudet refractos radios, & castigati splendoris haurire imaginem, seque per debiles delicias & umbras reficere. Quicquid id est (sive Dei radius, seu Idex reflexio, seu Animæ effluvium) quod pulchri nomine omnes animosque capit captivos, divinum quiddam esse

In corpore divinæ Pulchritudinis umbram, in animas similitudinem Dei; utrobique Numen sub imagines, veneramur.

Pulchritudo sive Dei radius, seu Ideæ reflexio, seu Animæ effluvium, semper divinum quiddam est, quippe homini soli convenit pulchritudinem amare.

esse debet; quippe quod Hominis solius proprium sit, Pulchritudinem carpere & contemplari.

Da veniam, si & ipse pulchritudinis amore abreptus extra spatium meque ipsum ferar devius, meique immemor. Libet hic subsistere, ubi commorantem invenio *Amorem*, pulcherrimâ mundi parte, hoc est, in cœlo collocatum.

Hæc inter, irascor istis durioris supercilii spectris (quibus ad autoritatem sanctitatis est, nihil probare; qui humanitatis omnia tanquam in luxum solidæ benignitatis errata damnant) qui Deum hunc *Cupidinem*, lenociniorum accupediarum artificem, Tragœdiarum & nequitiarum omnium apprimùm poetam vociferantur; quem nos experimur immortalitatis Proxenatam, divinitatis autorem. Hoc pretium simplex iste & sterilis *Amor* molli de luxu re-

(Amor simplex & mutuus.

por-

portat: etiam ubi gratia refertur nulla, par in *Amore* ac in Liberalitate proventûs est: suam sibi gratiam retulit. Abunde jam mercedis est, Bene meruisse. His omnibus tamen quasi majus pretium quæritur, pari Amore rependi: ubi concalescentes Animæ, non aliter ac ferrum ferro acuitur, mutuo allisu experge factas flammas & lucem intermiscent, seque fovent reciprocâ generatione: uni commutatis spiritibus, alter altero mutuo vivunt; & cordium in imo, tanquam pellucentibus aquis; repercussi vultus respondent intuentium. Medius, Fidius, nil dulcius est isthoc, Amare aut Amari, præter hoc ipsum Amare & Amari.

His omnibus majus pretium Amori quæritur, Amore mutuo rependi. Cupido semper gemellus Eros cum Anerote una connascitur & adolescit.

Nil dulcius hoc ipso Amare aut Amari, præter hoc Amare & Amari.

Ubi enim infeliciter amatur, & nostris desponsantur amplexibus Animalia, naturæ quadam necessitate, aut vitio suo ingrata; ubi *Xerxes Platonem, Polydorus* statuam,

Lesbia

Lesbia Passerem, quasi solenni matrimonio complexantur, & metamorphosin non optant magis quam subeunt, inque seipsis experiuntur fabulas poëtarum, *Amoris* numine transanimati, vique plastica & propinquitate affectuum conversi penitus in arbores, saxa, volucresque homines: non minimæ felicitatis est (ubi nihil consortionis restat, nisi ut idem ipse socii vicem altera ex parte agat) colloquia, responsa, suasque sibi delicias fingere, non ad alienum, sed ad suum arbitrium beatum futurum. Gaudere libet redeunte ad Authorem non itrito affectu; ubi illud oblectaminis reliquum est, quod in *Amoribus* præcipuum ducitur; ut *Amorem* redamemus nostrum, &, Solis instar, reflexo fruamur saltem proprio calore.

Nec minus voluptatis, plusculum verò honoris, affert altera sors, Amari. Unde

procantur latius homines aliorum affectus, quam suos impendunt. Hoc est enim sine fascibus & sceptro regnum extendere Deorum proprium hominum in animis. Hoc magnas fortunas & virtutes ostendit, & facit aliorum officia pati potius quam præstare. Hinc tot conspicua virtutum tuarum trophæa numerantur, quot post currus & vestigia tua ducuntur captivi Clientes.

At ubi officiis utrinque contenditur, ubi humanitatis certamen geritur, non Aulicam ad speciem, sed summo cum pudore succumbendi, & metu minus benefaciendi; tum efficitur illa reciprocæ benevolentiæ paritas, quam *Amicitia* nomine satis noto cohonestavit, sed exemplo nullo, iste *Lycæi* & morum dictator. An & hos reciprocos æstus sensit natalitios, fluxusque suos & refluxus Affectuum *Venus* ostentat? Eugeillam, quam

Amor mutuus est reciprocæ benevolentiæ paritas. *Aristoteles.*

quam diu frustra, cum gladio & bilance. Justitia mollita est, facile humano generi *Amor* inducit æqualitatem: siquidem pares semper invenit, aut facit. Est, ubi fortunarum, aut meritorum saepius, quam locorum, intervalla dirimant Amicitiam. Descendat oportet ad Terras & numen exuat *Jupiter*, si mortalium capiet amplexus. Imo solicitus ne non satis familiaris vilisque habeatur, infra hominem defendit horum numen, & contemptu citius quam terrore faciei adit us conciliavit. Sitet *Sexte*, coli, non Amabo. Satis docuet *Semele*, quantum sit supplicium, quamque superba poena, numinis pari congressus. Crede fabulæ; potentiorum cultus tantum inexpertis dulcis adulationi propior quam charitati, semper suspectus est, quasi plus petituros quam impendit. Te ambitio tua, non fides huc duxit, ut

Potentiorum cultus Adulationis aut ambitionis. vix charitatis & fidei res est.

Eà me-

mereatis non Amicorum, sed servorum numero accedere. Jam ergo pares ambo conveniistis, postquam tu illum, ille te dignitatis dispendio captavit. Nonnunquam tamen fragrantiori ambitione experimur, humiles dominos se dejicere, & dignitatis potius contumeliam pati, quàm candoris decrementum. Deponit Imperatorem *Alexander*, & Amando perdit quos vicendo retulit; sed majori titulos gloria *Hephæstioni* perdit, contentus ut regat *Hephæstio*, modo ipse fiat pars regni sui: *Hephæstio* reddit blanditias, quas ab aliis accipit: *Hephæstioni* dum servit, alterius orbis & plusquam rerum potiri sibi videtur. Fatemur omnes. Amor est blanda & irrequieta cupiditas iis placendi, qui nobis (sive forte, sive virtute sua, sive denique errore nostro) placuerunt. Parum interest, ut ad vitam, ita ad amicitiam, quibus natalibus eglor

Servitus est, haud Amicitia.

Amor, est blanda & irrequieta cupiditas iis placendi, qui nobis (sive forte, sive virtute sua, sive errore nostro) placuerunt.

calor incepit. Non ideo minus perenni æstu cor agitat, & assiduo verbere pectora pulsat urgetque: ut importunus cultor aut delasset, aut expugnet, aut promereat. & demulceat, officia officiis fovet, & ubique officiis locus nullus est, miser cassis conatibus famulatur, & semper aliquid præstanti similis, obligat benefaciendi vultu mores alterius, anxiis experimentis trepide explorat, & displicendi formidine meretur placere. Hoc ipsum tamen beneficii loco habet, aliquando displicuisse; unde suos possit mores aut odisse, aut refingere. Hujus enim viri simillimum evadere, id est bonum & beatum esse, Quare medico solicitius pertentat intimos pectoris motus: conjecturis peragit mandata; & ignota adhuc domino vota exequitur & explet, antequam ipsum torqueant primis parturientis desiderii stimulis, nec unquam sibi

Barclaii Icon Animarum.

satis-faciet ipse, quanquam aliter fecerit satis: ut constet non aucupandi favoris causa, sed serviendi voluptate, instinctum hunc molestum sedulo cultorem officiis ipsis oblectare, quasi huic uni à natura genitum esset mancipium.

Scias enim quandoquidem adeo scitari juvat amandi juxta ac vivendi stemmata ac originis. Quorundam est ordo & mutuus inter sese respectus vel à naturâ institutus, vel à voluntate susceptus similium, aut dissimilium; quo illi conjunguntur, hi dissociantur. At illud sanguinis vinculum fortuitum opus est, neque ullum ostentat benevolentiæ meritum, quippe quam invitis pectoribus inditam non admisimus unquam, sed sustinuimus inscii. Nunc etiam quantum necessitatis, tantum & oneris infert. Ne illud gravius objiciam, quod nascendi sors imponat nobis etiam nequi-

Quorundam ordo & necessitudo, vel à natura instituta vel à voluptate susceptа. *Simplicius* in *Epictetum*.

quissimorum cultum: &, quod amplius adhuc pigeat, apud omnes jure quodam idem & par ubique pro more gentium affectus vulgaris exigitur, qui cum detrimenta non patitur, incrementa quoque non capit. Ignoscant mihi manes meorum, si longè sanctius *Amicorum* nomen venerer, quàm *parentum*. *Amori* sane eorum hoc debemus, quod parentibus, traduci facilis pietatis errore, tribuimus: ex eorum enim more mutuo, non ulla erga nos charitate (quos nondum facturos nisi ab oraculis noverant) hoc accidit nobis lucis beneficium sortiri. Nos quoque simili ἀστοργίᾳ lucem videre gaudemus, non parentes: utpote qui, parentum pariter ignari, alios quovis (quasi genitores exstitissent, aut æque licuisset extitisse) blanda pietate prosequimur. Tantum & ætatula isthæc philosophatur, non esse nos hominis, sed humani gene-

Amicorum quam parentum sanctius nomen.

nis pignora, omnibusque natos; Rerum naturæ teneri gratiæ cum homine agere. Neque vero domesticas Amicitias accendit alitque propria cognatio, sed consuetudo, & suavis illa Calamitatum & errorum societas, & ob communes miserias gratitudo. Fallor, aut propinquiore cognatione junguntur Amantes, & tanto arctiore nexu, quantum Naturæ præpollet Ratio; & major decreti proprii vis est, quam sanguinis. Eo siquidem firmius, quo suavius quisque sibi paret, & legibus suis obtemperat. Verum utriusque his in unum conspirantibus, quam prono, quam placido instinctu animum impellit iste affectus, qui arbitrium nostrum, tacito consensu cum natura fœderat? Si cujus ad Amorem (veluti ejus ed exemplar & proplasma, formante naturâ, componente industriâ) & geniti & instituti sumus, si quorum fidera

Arctior Voluntatis quam sanguinis nexus, quantum Naturæ præpollet Ratio

dera ſocialibus flammis prius amplexus miſcuerunt, ſi quorum ſpecies naſcentibus nobis congenitæ ſint (ſpecies enim aliquas, aut tuendi, aut ſignandi cauſa, deſinxit in anima rerum parens, quales in membris ſolet mater parturiens) ut avide prima haurimus ora jam inde ab utero familiaria, & certius quam longa conſuetudine nobis nota? ut imaginem hanc quaſi ex Animis noſtris ſurreptam, repoſcimus? ut hujus ſpiritum, & voces, quaſi vitales nobis auras, imbibimus? ut indeliberato impetu, & ſine blanditiarum mora concurrimus, quaſi diutina ex abſentia & divortio redeuntes in gratiam Amatores! Fœdere ſe mutuo obſtringunt, nec expectant dum ſancian, libertimo nexæ mancipio Animæ: ut qui Sacramenta dicunt, aut ſyngraphas obſignant, nec legunt, nec poſſint ſacros nexus aliquando revellere, & placi-

re refigere sua. Jura hæc non suo, sed alterius consensu rata habuerunt; adeóque ipsum consentiendi arbitrium & eorum jus tui in alterius arbitrium & potestatem dedidêrunt.

Amor Deus est.

At ô te Deorum minimum, Numinum maximum, Cupido! minus meritis esse crediderim (si quid majus tamen esse potest) quod te Deum fingunt audaces Philosophi, Poetæ. Quanquam illud Dei habes, ignorari, & probra sacra ab hominibus referre. Illud quoque Dei habes, tacito influxu homines ducere, ut mores subeant, nec sentiant, tuos, aut etiam invitos trahere: cui contrarii omnes affectus Majestatis ad nutus satellitia præstant, & obsequia. Quoties tibi jocari libet, demittunt se turpiter Superbi; Fortissimi lucida oculorum Tela formidant; Avari rapiunt munera, quæ aliis ultrò perdant; & de repente Fecundus Illiteratus hæres,

hæres, non emit amplius cum Poëtis una poemata, sed ipse fuit, & pangit. Ut altâ veneratione supprimam Dei cætera, esse te circulum, æternum, immensum, totumque occupare providentiæ munus istud, *præsse & fovere*: hoc unum fidem mihi Numinis facit, quod sola hæc religio vel impiis verecundiam incutit. Ita procantur, quasi rem divinam facerent: vultus deficiunt, vestes circumspiciunt, & ad omnem reverentiæ habitum se componunt. Quorsum? ut Dominas tanquam Aras adeant. Imo verò, etiam ut decenter absint. Nam præsens ubique fingitur interesse quicquid Amamus. Operum Arbiter, virtutis & ingenii Administer, & fascinotum omnium auspex, à quo navigaturus serenum petit, peregrinaturus reditum, pugnaturus deditionem, & prædam quam ille devoveret. Posthac liberum sit *Amanti-*

bus

bus mutuai è cœlo metaphoris salutare, & sibi invicem reverenter blanditi iis nominibus, sub quibus solent Diis immortalibus sacra & cultus petagere.

Neque, hercle quisquam est, qui tam facile Deo Numen invideat, qui sine cæde placandus est, nec, reliquorum ritu numinum, bestias poscit ad victimas, sed alacres cultores pro hostiis habet; flammasque, & aras, ne desint Templa humanis pectoribus erigit; imo flammas ipse substituit, & in ignem conversus Deus creditur cultus suos curare. Ita est, quoties emittit suspiria mœrore obductus *Amor cœlum*, ignem mihi exprimit nube constrictum, tonitruque & murmura ingeminantem, & denique in fumos abeuntem. Quoties lacrymas exsudat, & excoquit gemitus, *Ætnas* cogito incendia, & *Vesuvinos* æstus inter nives cinerumque fumos exundantes; aut illos

Ignis est.

tueri videor medio in mari crateras. Quoties brevi ardore flammis scenicis se venditat commentitius *Amor*, fictilesque faces, & vana Meteora, æmulos cœlestium lampadum ignes, in homine agnosco. Quid, quod Ignis forte soli humano usui inserviat, & Deorum cultui? Quid, quod una cum calore lucem emittat ingeniis, ut non solum *Bacchus*, sed & *Apollo* Amatoriis à flammis natale sortiantur? Quid, quod sæviat in obstacula, & ab impedimentis vires trahat? quod injuriis & offensis velut aquis aspersus alatur? Hoc certe æthereæ ignis mores exhibet, quod urit & reficit, quod immortalis sibi sufficit, nec pabulo egeat; scilicet seipso contentus sui pretium est *Amor*: quod inviolabilis, & sordibus nullis immiscendus, crimina, quæ non admittit, expiat, & tollit, *Vestales* foci virgineos vendicat honores. Hoc denique habet

habet cœlestis ignis, quod in mundi custodiam supremus orbem circumambiat; quod summa occupet, cæterosque tueatur & claudat affectus. Unum istud dissimile ostentat, quod infra ambitum suum vitali incendio animalia educat, & foveat. Ita duobus æqui paratur Amor eorum, quæ infra rerum hunc circulum vel supra sunt, purissimis, potentissimisque, Deo, & Igni.

Ita Amor fingitur similis duobus eorum, quę infra rerum ambitum vel supra sunt subtilissimis, purissimis, potentissimis, Deo & Igni. Amor occultus, ut Ignis subterraneus ardet, nec palam lucet.

Illud autem inter Amoris miracula referendum maxime attonitos reddit; quòd homines aliquoties, juxta ac Telluris visceribus subterraneus ignis, serpenti latè febre ardeat, nec palam luceat: ut cum flagrare sentiamus, nec unde accendi possit, ulli videamus (nisi si qui opinentur congenitum ipsis medullis incendium, atque hoc victi experimento Animam esse Ignem fatemur) etiam flagrare negemus; negamus etiam, quia mirari

non

non libet, illam sphæratum, & parem huic Animarum concentum; ubi quæque ex adverso proprios motus subit, & tamen eosdem capit quasi communi quadam intelligentiâ regeretur. Stupemus usque unde cordium fibræ, æque ac Testudinum nervi, tanto consensu sibi invicem consonant, ut alterius trepidationibus sine plectro perculsæ, sine Artificis pulsu commotæ, tremulæ alterius fides respondeant. Ad hanc obmutescimus, inscio Cytharistâ, Symphoniâ: & juramus fibras has nervosque iisdem visceribus aut olim extrahi, aut adhuc tendi. Damus illud medicis, Motum esse aliquem consensum in corporibus (artis suæ non vile patrocinium;) eundem jam in Animis pro explorato habentes.

Motus consensus est, ut in corporibus, ita in Animis.

Nec amplius dubitandi pudore torqueamur, audacter pronunciantes cum *Platonico* conviva, *Magum* prorsus

Hinc Amor Magus.

sus esse *Amorem*. Unde occulto tactu semina & flammas concipiunt Animæ? unde *Amantes* veneficiorū plane more per imagines & simulacra urunt & liquefaciunt ipsa extabentium hominum præcordia? unde formosi oculi, quantum vel Basiliſci, fascinant intuentes & morsicantes aspectus, radiisque sese insinuantes, implicantesque alterius radiis complexus innectunt, & catenas quibus devinciunt respicientem. Quid aliud esse dicam molles illecebras, quibus Lunam de cœlo devocavit *Endymion*? Quid aliud lenocinantes gemitus, quam magica murmura, alloquiorum philtra, numerosque Amatorios? Quid aliud, quam horrendos modos, qui afflatu quodam attonitum reddunt, & cantando rumpunt audientem? Quid aliud munera, quam fascina, quæ blandum vitus gestantibus infundunt? Nescio, an magis

in

in eo quod Amatur demiretur validos attractus, an in *Amantis* obsequiorum delineamenta, & incantandi blanditias. contra quæ nec istud relinquitur, quod contra venificia remedium, ut diris & exsecrationibus obviamus: neque enim obnuntiare velimus, aut obsistere pereundi delictis. Tota vis, mehercule, magicæ in *Amore* sita est; cujus hoc miraculum fertur, res invicem attrahere, & commutare ex quadam commutatione naturæ. Eo quod Mundi hujus membra, ceu Animalis magni artus, ab uno Autore pendentes, ab unius Naturæ communione, quasi commeante cuncta spiritu copulantur. Ecce autem, arctissimæ unionis ad argumentum, in globum colliguntur, ut qui ab uno in unum redire contenderint. Hac rerum devinctione & commercio secreto fit, ut mutuo Animatum attractu *Amor*, tanquam con-

contagione contractus morbus, sanos potissimum invadat, mox tamen dulci malo spoute magnâ cessatos: ubi mollia vincula & compedes quasi fericas Captivus actius complectitur, quam ab iis stringitur; & æque ac catena ipsa, nescit amplexus, quibus fruitur.

Operis argumentum in transitu contexitur; eadem philosophandi ac procandi methodo proceditur, ab osculis ad amplexus, ab umbra & obscuro aspectu ad intimos intuitus, ab affectu ad naturam, & inde ad naturæ causam.

Videor mihi irrequietos *Amantium* æstus pati clarius quàm describere, & argumentum meum agere prius, quàm expromere. Antehac simulactis & somniis leviter illusus, quod consectabar ignarus, furoris recenter insanientis vices & fluctus sustinui verius, quam delineavi. Ut primus *Amasii* vultus, rudi haud imagine, sed imaginis umbrâ, infecit sanguinem, figuravit cogitationes, signavit Animam, typisque suis mentem excudit, totum denique hominem occupavit, & se composuit: non alicer tamen ægro in pectore, quam jactatis sub undis, turbida

bida ac visenda occurrit incerta species, & umbra quælis fingitur apud Inferos, evanida & pervicax, quæ adeuntem fugit, & inter amplexus elabitur. Mox amoto leviter *Cupidinis* velo, & conspectâ, quam soleat avide à procis conspici, formâ divinâ delibarat felicitatis, molesta (ut fere omnis est) insciția injecit mihi curam, quærendi singula, quos mores, quæque dotes, quas sedes, quamque familiam jactaret, aut quam prosapiam. Hoc enim primum & ultimum solet esse in Amantium curis & gaudiis ut recolere anteactos lusus & rudimenta Amorum, ita inquirere parentum in annos & honores, quamque nobilibus initiis crevit Amicitia retrò fabulari.

Tot quasi ansæ & gradibus investiganter, more Amantium, effectus & vires Amoris, dotes & insignia, quibus convenit Amare, quomodo, & lege, quem in finem quosque gradus & species Amandi.

Quanquam magnitudinis & vetustatis indicium sit adeòque multis profuit in religionem sui, origines habere Annalium fide superiores,

Inde indagantur definitiones & naturæ.

nes, & oblivioni tanquam æternitati traditas, referre nobis liceat sine piaculo, una & venerari primordia *Amorum*: & sane feliciter confusa, consecrante omnia antiquitate, pro more fabulam invenerunt, ut Cœlum Authorem. Audio, nescio quæ præludia *Amorum* huic prototypo in mundo, hujusque orbis agitâsse Animas in proscænio. Audio mentes genitalibus ex astris proseminatas, nunc denuo natalium siderum mores æmulatas & coitus. Quoties lascivientes planetæ quintili aspectu sibi mutuas blanditias faciunt, & propiore sese flamma accendunt, tum procari homines: quoties conjugalibus radiis miscent amplexus, & *Hymaneos* ineunt, tum pronubas tædas hominibus proferre; denique non docere tantum & bene ominari, sed lenocinari in terris, & desponsare mortales. Missâ tamen argumenti mol-

Ultimo ascenditur ad origines & causas amandi.

Amicitia & complexus hominum non ex conjunctione Planetarum, sed ex cujusque naturę impetu ter gemino oriuntur, sive sui ipsius zelo;

mollioris lasciviâ, si in re minima philosophari mihi integrum sit, non cœli iste est, sed pectoris calor indigena, qui congregat homogenea, & societatis ardore inflagrat hominem aut sui ipsius zelo, aut infirmitatis tuendæ studio, aut sui communicandi consilio.

sive infirmitati, tuendæ consilio;

Primum illud cuique Natura quasi singulis Tutelare numen & universis communem Animam unde quicquid partem sui refert, eo ipso cogdationis vinculo illi devinctum tenetur. Hinc superiora inferioribus mutua necessitudine connubuntur. Hæc ista arctissimo nexu complectuntur, ut exemplaria & præsidia sua: Illa hæc tueantur, ut ministeria denuo, pridem opera sua. Æqualia autem æqualibus facillime congregantur; quippe sine potentiorum metu semper infido, & sine dissimilium rixa. Quæcunque Naturæ communione fœderantur,

eo

eo lætius consortio frui putandum est, quod vel ante societatem maxime conjunguntur.

Si quis autem suspicetur tenuitatis ad præsidia vocari socios, & rogandi genus esse *Amare*, Hominisque proinde amplexus, similes illis Hederæ ac Vitis, tantùm quærere fortiora sustentacula, quibus incumbant; videat hujus ad imbecillitatis patrocinium, puerum fingi ipsum *Amorem*, puerosque prorsus omnes & fœminas, & quicquid est infirmiorum, ad *Amorem* faciles maxime & proclives. Experiatur, humano generi ipsas virtutes ascisci tantum inter vitæ necessaria, & aut ambitionis utensilia, aut inopiæ esse subsidia. Sciat omnia propinquitatis vocabula esse revera auxiliorum nomina; & diversæ vitæ commoda intelligi, quæ sanctissimis titulis cohonestamus: hæc sunt, quæ Amantissimè compellamus

(si

(si fas sit fateri) fratres, sorores, & parentes: neque aliud quicquam *Amicus* censetur, quam asylum & peculium.

Postremo, si cui communicandi benigno pruritu hominem ferri existimamus, & Dei ritu, cujus similitudine gaudet esse sui largitorem; quod generosius est profecto censebimus, digniusque sociali & sancto hoc Animali, quodque omnium proxime Cœli ad ingenium accedit, influxus libere emittere, quam recipere. Homo etenim quisque, ut cætera animalia homini, ita & ipse genitus est, non sibi; aliisque natus gestit se alteri accommodare. Quantum quemque nostrum pudet inopiam fateri, tantum juvat bona sua communicando ostentare, non mendicare aliena. Hinc expetiti est avidos benefaciendi animos in partem felicitatis vocare socios, plane quasi alumnos,

five sui communicandi studio.

&

& beneficii loco ducere. Humanitatis sibi materiem & licentiam concedi. Amplius secundæ fortunæ, quam adversæ solatium præstat Amicus. Non adeo inique mecum agit Sidus meum, ut desint mihi hujus liberalitatis experimenta, aut ut aliunde conquiram argumenta; tametsi hæc ipsa gratitudinis confessio sese damnantis, quod lætius confertur, quam accipitur munus, aut rependitur uspiam, satis testata facit humanam indolem unam hanc legem sibi dixisse benefaciendi, & Animi magnitudine respuisse jura gratitudinis. Illud scilicet ex animi copia profluit, hoc à necessitate extorquetur; in illa gloria & decor tantum majoris; in hoc, reverentia & pudor velut inferioris. Errat misere, sortis splendore perstrictus, qui æger patitur munus, nec ingrate facit, nec superbe, sed adversus sortem magnificus, & quadam

Lætius confertur munus, quam accipitur aut rependitur.

dam humanitatis lucta fortis ostendit malle se esse muneris autorem; & votum munificentius impendit prius, quam donum accipit. Cum ergo hos videas ad serviendum quasi genitos, illos ad fovendum tuendumque, non tam fortunæ quam naturæ & benevolentiæ utramque paginam versas; ut eos superiores, eosque liberaliores esse potius agnoscas, qui hominem impendunt, quam qui nullo negotio munificibona permittunt effluere: quare constat ubique hunc *Amoris* libentius descendere quam surgere ignem. Imo semper descendit (modo excelsioris sit & amplioris, Amare) & prono decursu eademque declivi serie per cognationum ordines propagatur hic Affectus, quemadmodum ipse Homo.

In duo se distribuit humanum genus. Hos ad serviendum, illos ad fruendum quasi genitos utrinque benevolentiæ mutua experitur, illi vero liberaliores qui hominem, quam hi qui bona impendunt.

Enimvero eodem ordine, & apparatu, quo regna extruuntur, conditur *Amicitia*: & per sanguinis rivos

Amicitiæ Origo naturæ eodem ordine, quo regnum constituitur.

Amicitia ex Amore sui proserpens ad alios.

decurrens calor extra parietes privatos familia serpit; mox, perrupta quasi æstu vena, ad affines & concives latius evagatus. Redeundum enim est ad eos (ne videar dignitati *Amoris* magis consulere quam veritati, aut gravissimo crimini sim obnoxius, qui aliam à populo ausim amandi legem instituere, & contra seculum recte sentire) qui nobis nos esse statuunt Amandi exempla, ejs & caulas. Hoc scilicet Benevolentiæ meritum est, impense sibi velle: Hoc Amantis studium, seipsum in alio emetsum eruere, liberare, & blando calore educare, vique quadam vitali omnia ad sui nutrimentum rapere. Unde mirum non sit, virtutem, quæ negletum sui-ipsius præcipit, soretam jacere & desertam. Ne pudeat tamen aliquando Amari, quasi hoc esset ludibrio haberi, & sub persona officiosa negligi; scias, improbe

Amare

Amare, nisi qui seipsum diligit: neminem quoque seipsum Amare, ut sibi prosit; quanquam idem qui amat, prosit vel inscius. Ingenua itaque omnis philautia est, qua quicquid sumus, aut quicquid esse velimus, quasi aliqua cognatione conjunctum, aut affinitate conjungendum, benigne prosequimur. Urget omnes ista quorundam Ambitio (qui Gentis insignia & famam Majorum titulis in suis ponunt) ut quod illustre sit, continuo, corruptis tecialibus, in nostram referatur Cognationum Tabulam. Sic æmulæ turbes de *Homerii* laudibus in jus iverunt, & bellum indixerunt ἀσενόνδον, quasi de imperii promovendi finibus. Hinc, quod præcipuum mortalium præsidium est. Philautiæ mox, obnoxios prima face accendit virtutis splendor, & quod numen colit cultus suos meruit; Cujus ea vis est, ut ne-

Ingenua res Philautia, qua quicquid sumus, aut esse velimus impense prosequimur.

mo adeo conclamatæ sit improbitatis, qui non voto & suffragio, &, pene dixeram, animo bonus sit; & virtutem, quam nollit exercere, exercuisse velit; quemque in se ipso male patitur, in altero complectitur.

Ex hoc gemino quasi impetu naturæ & rationis, primus rationis impetus fert quicquid esse volimus: hinc primus inter Amoris causas Virtus. & Virtutis umbra quotquot ejus speciem præ se ferunt.

Quo nos primus hic non naturæ tantum, sed rationis impetus protrusit? Ecce sponte decepti, non virtutem tantum, sed quicquid virtutis præ se fert larvam & speciem proni adoramus. Modo difficultas illa (quæ solet sacro horrore munire virtutis iter, & profanum vulgus arcere) propellit, & illicet blandis injuriis. Labiorum mella liquidius hauriamus aculeis interpugnantia. Illud ad dominæ limen excubare, viliore ab rivali repulsam contumeliam pati, sicut & digitum premere, labra mortificante osculo vulnerare, futuræ voluptatis aculeum quendam & stimulum emittit.

Modo

Modo etiam raritas (quæ virtutibus, ah nimia seculi pigritia! pene jam propria videtur) nobis ipsa monstra commendat, & quicquid de transmarino deferme.

Nota quoque illa Amantium lenocinia sunt, quæ inter virtutum umbras præcipua habentur, Laudes, quas speculo & pyxide charioteæ ducunt fœminæ, quibus, tanquam odoribus, homines juxta ac Dii placantur, quam facile arte illud obtinent, ut nos nobis placeamus simul ac aliis! quam pretiosis blanditiis istud efficiunt, quod omnium, etiam modestissimorum, in votis est, placere castissimæ Matronæ! & quæ fugiunt Amari, ambiunt tamen Amabiles videri. Egregium utrumque virtutis argumentum. Certius tamen istud *Laudare*, quam *Laudari*. *Laudari* enim solent, idq; flagitant maxime immerentes, ut fucum deformet: sed *Laudare* Laudes.

nemo potest, nisi qui laudandus est ipse. Eadem facit, aut facere voluit, qui probat, & alienis facinoribus clarescit; ut qui erigit Herois statuam, erigit sibi virtutis monumentum. Hoc enim grandis instar meriti, virtutes non exercere, sed mirari & colere. Hæc sunt illa *Cupidinis* Tela plumis suis armata, quæ, dum demulcent, sævius vulnerant & sagittarum more dum eminus feriunt & valide, à longe remotos & absentes transfigunt. Verum adulatione præfari, & captare benevolentiam, solennis Rhetoris & procantis ars, nihil aliud mihi videtur agere, quam ora nobis exosculandi prius illinere cerussa, quæ dulce semper virus instillat, & furtim exedit basia.

Inter virtutes illæ præ ipsa utiles Amorem fecerunt, vel quæ humanitatem exercent, ex ut.

In tantum sumus homines gloriæ & virtutis Animalia, ut vereat, ne parum deceat fateri inter virtutes nos sedulò colere illas utiles, sive

quæ

quæ humanitatem exercent & invitant, utpote modestiam, æquitatem, sive quæ humanitati præsunt & tuentur, ut fortitudinem & munificentiam: quibus quoties eorum fructus minimè ad nos perveniat, aliorum vicegratiam referimus. Ut autem cæteris virtutibus æmulario, ita munificentia nostros conciliat affectus. Quanquam illius majus prædicatur meritum, quo minus in accipiente meritorum est: quod totum non judicio, sed favori acceptum referatur; quod nostri causa accerseret benefaciendi contumeliam. Hæc liberalitate expergefacta, illa ex altera parte omnium sinu ingenita, respondet Liberalitas: & quanquam primo forsan iniqua æstimatione propter beneficia donantem in pretio habuit, mox tamen munera propter authorem diligit, qui illum Penatum & Parentum indulgendi Ani-

Modestia, lenitas; vel ei præsunt, & nostri patrocinium agunt, ut Fortitudo.

Liberalitas.

mum extra lares propios exhibuit, & nutritiâ pietate alienos sinu suscepit, neque aliter quam cognatos fovet. Hîc victa succumbit gratitudo & cum sentiat nihil reponi posse præter ipsum hominem, Patronum uti Numen, tenui cultore rependit. Neq; vero mihi videtur ingenuus is Animi ardor; qui continuo beneficia, quasi debita regerit, & dona solvit, ne nomine deleat, & rationes utrinque constent; quasi muneris tantum usura ageretur, aut fœnoris liberale quoddam aucupium. Non pie, sed superbe facit, qui ægre se devinctum patitur. Hoc est munera refellere, retundere; non accipere: hoc est, majore cum fastidio, quam gratitudine, munificentiæ miram luctam & opes jactare. Sed postquam beneficia nihil ultra quærunt quam recipi, solus ille novit Liberalitatem in accipiendo exercere, qui candide interpretatur

tur, & nihil retribuit, nisi gratum animum. Neque opinatur hoc liberalitatis suæ pretium esse, sed alienæ pignus. Ne quis tamen verba hæc tenuitatis meæ, aut ingratitudinis patrocinio conficta suspicetur, sciat Animum me induxisse meum, ut credã eo candore Amicos donare, ut qui solverent tantum ut deberent; à libertate dona reddere, ut qui sponte largiuntur. Hæc beneficia, hæc sunt *Cupidinis* Tela illa, quæ auratâ cuspide splendidum, sed & fidum, vulnus infligunt. Potentior sane sub auro, quam sub plumis, imo quam sub numine, procatur *Jupiter*. Etenim munerum Idiomata ab omnibus intelliguntur; sed majestatis dignitatisque characteres, & rhetoricantis pennæ blandimenta, paucis perspecta sunt.

Beneficia Cupidinis tela auro armata.

An ex hac facilis Animi humanitate provenire dicam benevolam commiserationem, quæ

Ex liberalitate oritur commiseratio, quæ

prius emollit, deinde signat imagine.

nem, quæ pectus tanquam ceram emollit, deinde quavis signat imagine? An ex hac mentis amplitudine superbam illam benignitatē, quæ dum munificentiæ locum quærit, miseros valde diligit, felices fastidit? An hinc profluere credam generosum fastum, qui demissa genua & capita ardentius ambit quam amplexus, & ea magnificâ conditione amat, ut ne redametur? Seu potius mollem hanc appellemus verecundiam, similem eorum, qui alterum tantispes sustinent intueri, donec respexerint.

Ad virtutes accedit pulchritudo, quæ exhibet Ethicæ animatum systema & corpore exprimit expingitque omnes virtutes, prudentiam, fortitudinem, justitiam, temperantiam.

At, ô te divinissime vatum *Plato*! fatemur hic mirabiles jactari toto de corpore *Amoris*, ubi se spectandum exhibet virtus, ubi sanguinem lacte attemperat Animi candor, genasque purpuret verecundia; ubi liberalis frons hospitio quasi excipit intuentes, & oculorum trajectus quasi sparsa numismata col-

colliguntur; ubi, compositi vultûs disciplinam sentias gravitate suâ increpantis & restinguentis faces; quas in te decore excitarat; ubi sagacis oris dictata animadvertas, & caelitâ quædâ prudentiæ consulta hauriat; ubi redactas ad legem agnoscas, quadam justitiæ lance, æquabiles, uti morum ita & artuum vires & animatum Ethices systema oculis tractes; ubi cum lucida conspexeris membra, quasi gemmas, membris appensa in ornamentum simul & ministerium, solidæ venustatis prope concretam fortitudinem miratus exclamabis, *Huc Retia, huc Vulcane!* Ecce iterum deprehendimus coëuntem cum *Venere Martem*! O formam imperio dignam non unius orbis! Gratias agimus *Iovi*, *Iovisque* Aquilæ, quod tantam pulchritudinem *Terris* non inviderit. Poteris hinc, O Sanctissime *Plato*, lapsus & Philosophiam petere, & pu-

Hinc reminatur virtus corporea.

puriorem Ideam oculis quam cogitationibus tuis usurpare. Potes ad tantam generarum lucem, O *Socratica*, juventutem ablegare, velut ad speculam, comendam & excolendam, Licet & tibi, O *Eudoxe*, despecto Sole, ad hoc lumen intuendum conditum prædicare humanum genus; & vel oculorum damno claras haurire delicias. Hujus aspectus, vel *Orphei* lyra potentior, poterit feras & Philosophos domare. Hujus splendor, vel ipsa luce jucundior; meruit, *Phœbi* vice, non Aquilarum solum, sed mortalium fœtus probare, educare. Juxarem prope Animas, quasi cadentes stellas, ex astris defluxisse, cum usque adeo fulgorem omnem demirentur. Hæc sunt *Cupidinis* Tela oculorum luce imbuta, & flammis vi vibrantia, quæ micando urunt & pungunt.

Omnis Amor similitudine.

Sic, quicquid conspicuum est, cujcunque similes esse veli-

velimus, nos ad se rapit, eodem ardore, quo illa ad nos trahimus, quibus jam similes videmur. Petimus damusque vicissim huic insaniæ veniam, qua idem viri agimus, quod pueri, & nostras in speculis imagines ad oscula & amplexus petimus. Non unius *Narcissi*, sed humani generis fatum est, effigiem suam perdite deamare. Æquum est prorsus arctiore zelo alterum eundem prosequi, quam vel parentes aut pignora, quæ tantum sunt partes nostri, quam vel artifices opificia sua, quæ sunt artis pignora & simulacra. Indulgenda est hæc aviditas, qua consimiles depascimur; siquidem & Animis lex ea sit, similibus nutriri. Quare non miror tantas lenæ consuetudinis vires, ut non tantum erga corpora, sed erga loca ipsa, & inanimes nugas, tanquam consortia, conciliet homines. Unde eadem mora, quæ formam carpsim devenustat,

comprehenditur; pr indo omnes amamus vel q ibus similes esse velimus, vel qu bus simil s sumus.

Ex priori prælibati isti Amoris stimuli, ex posteriori consurgit primo ipsa similitudo,

dein'e consuetudo

nustat, deformitati decus adjiciat; siquidem oculus Animusque speciẹ imbutus familiari desiit videre, nisi per fucatum vitrum, quod horrorem lentat. Ita & familiaritas, sine qua vel præsentes peregrinamur, hanc vim consuetudini apportat, unde germanos mores formet, consanguinea studia quasi reciprocâ generatione fingat, animumque animo adaptet, ut suavius liberiusque cum alio quam nobiscum ipsis versemur. Quid? Carnificina est, non sodalitium, metu semper displicendi, perverse omnia & vultus ad speculum (quia ad alterius mores non licuit) reverentiâ congressûs componere, voces tanquam aurum trutinare antequam impendantur, præmeditatis gestibus, indicto conventui interesse, & velut in publico versari.

Familiaritas.

Sed, quid illas refero cognatas species, sive à natura, sive ab arte, sive à consuetu-

Similitudinis quoque nomine Amor, Omnis denique si-

suetudine in Animis leviter depictas? cum his omnibus vivam imaginem inurat pectoribus *Amor*, cujus vi solâ emigrante dudum Animâ, agitantur & vigent. Bene consultum est *Amantibus*; quod vel invitos liceat Amare. Cum non tantum similis, sed tecum idem sit, insciò certè tibi te fine venia surripuit. Nil opus est, ut vices reposcat, & Amandi debitum; si hoc nihil moveat, quod simulachrum, quod mancipium tuum sit, tuoque in censu numerandum; quod tui causâ animam & libertatem emisit: si nihil terreat impietatis, homicidii crimen; naturæ tamen necessitas accendit ex *Amore Amatum*, & ex flamma flammam. Noluit tamen vim istam Natura indulgere *Amori*, ut simuler, aut æmulatus ut urat aliter quam pictus ignis: mentiantur enim quantum libet vultus, frons, gestus, aut se, ut in pictis omni-

similitudo per species sive à natura, sive ab arte, à consuetudine depictas in animo.

omnibus evenit, nimiâ imitandi æmulatione, aut inertiâ suâ prodat simulatio. Si nondum agnoscas hominis pretium esse *Amorem*, ut saltem avaro beneficii nomine admittas, sciasque in se complecti beneficia omnia quæque facit, quæque facere non valet, & votis plusquam omnia; sine quo vel ipsa beneficia sorti attribuam & fato, non homini, & inventa potius censebo, quam accepta: cujus unius munere etiam pauper liberalis est, quoties nihil donat, sed munifice optat. Quo uno nihil majus à mortalibus Dii petunt & reddunt. Ecce! omni herbâ potentius philtrum, *Si vis Amari, Ama!*

Ut autem indigna res est amandi rationem exigere & reddere: ita dignior iste *Amor* est, qui ut flores quidam, sine semine provenit; & hoc habet æternitatis, absque causa existere, cœlique more moveri non visendâ intelligentiâ,

gentiâ. Hoc est, agnoscimus, hoc est totum natura Amatorium, Similitudo, ut manifesta, ita maxime occulta, quam Sympathiam nominavimus: unde sine propinquitate & consuetudine propinqua & familiaris Anima, animæ confidet & contesserat; ut Planum Plano adhæret (si qua Mathematicis fides) solo concinnitatis glutine, nunquam revellendum. Videtur gemellas producere mentes Natura, & mentibus socios assignare, ut umbras genioſque corporibus, ut coævas Arboribus suis nymphas: hinc, invitis natalibus, eadem astra, eadem fata subeunt homines, & plane gemelli prodeunt. O par Amatorium, nobilius Gladiatorio spectaculum; ubi liberalitatis duellum & lis tota in officiis geritur! In hoc uno discordes se produnt affectus, quod pro altero uterque solicitus, odia & metus exercent, utrique, quasi alterius bile suffusi,

Hoc omne est Amatorium similitudo (inquam) sive manifesta, sive occulta, quæ dicitur Sympathia.

Fidum Par

suffusi, eadem cum altero cernunt & judicant; utrique, quasi eodem magnete imbuti eodem se convertunt, eodem tendunt, & coniunguntur. Alter alterius vultus induit, vel speculo fidelius; alter alterius mores imitatur, vel Parasito expressius, ut fit tam similis sibi, nec ipse.

Hæc indignatus balbutientem *Cupido* Calamum surripuit, & avolavit.

FINIS.

INDEX.

Αθιον citius quam Ἄριλον invenias. Pag. 48.
Amantis vitia placent. 18.
Amare neminem, & amare non optimum, nefas 50.
Amatores aliquid divinitatis aspirat. 61.
Colloquia intuitu peragunt. 9.
Omnia vel ultra vires possunt. 6.
Amicitia rationis opus. 40. Virtutis negotium. 41 Non ex conjunctione planetarum, sed ex cujusque naturæ impetu oritur. 6.
Amicorum quam parentum sanctius nomen. 103
Amicus, dignitatis nomen. 63
Amor flammeum & velum habet. 11. Mysterium est. 12. Ænigma *ib.* Malignus simul & benevolus. 13. Nullus sine indignatione. 15. Alternis gaudet, & suspirat. 16. Mollis simul & fortis. 17. Cæcus, sed & maxime oculeus. 19. Cum ratione insanit. 21. Sapientis solum est. 22. Res perpetua. 23 Circulus *ib.* Animæ extensio. 28. Utrum in multos diffundit *ib.* Unum ex multis facit. 29. Primum donum 31. Opulentiæ, non indigentiæ nomen

men. 32. Ingenuum commercium. 33. Modum & finem nescit. 49. Unus tantum est. 67. Non tamen ergo omnes alios inhumanus 70. Circulus est à bono per bonum ad bonum sedem. 76. Philosophia prima, desiderium æternitatis. 80. Desiderium pulchritudinis fruendæ. 81. effingendæque. 82. Operis sui admirator. 87. Simplex & mutuus. 95. Deus est. 106. Ignis. 108 Magus. 111. Omnis, similitudine comprehenditur 132 Mutuus est reciproca benevolentiæ paritas 198

Amoris asperiora pensa augent & obsequii gloriam ostendunt. 5. Mysterium est non exprimendum, nisi sese interprete. 8. Ejus à sacris & castris amandatur quicquid infirmum. 34 *Pueri* quare. 35. *senes* & emeriti quare 36. *fœmina* quare 38. *vir malus* quare 43. Amoris naturalis duplex finis. 56. Definitiones Amoris. 76. Sacramentum, in id reduci unde fulmus. 77. Error sui fastidio punitur. 33.

per *Amorem* etiam quæ evilescunt perplacent, & virtæ dehonestamenta transeunt in decora. 65.

Appetitus omnis etiam insensatus tendit ad meliorem naturam, tanquam Ideam. 55

Beneficia Cupidinis tela auro armata. 129.
Benevolentia modus nescire modum. 75.
Cupido semper Gemellus. 90.
Decor, in quibus consistit 88. Corporis, aut imaginarius est; 90. aut tenuior. quam quæ animã detineat. 91. Molis expers. 29.
Deformitas res sacra. 7.
Deliquium ex conspectu Amatoris, unde 27.
Eros cum *Anterote* unà connascitur & adolescit. 96.
Fœmina quare excluduntur à sacris Amoris. 38.
Indignatio in omni amore. 14.
Iucundissimum quisq; sibi spectaculũ 6.
Iupiter est, quodcunque cupis. 66.
Liberaliores ii, qui ultro benefaciunt. 62 qui hominẽ, quam qui bona impendunt. 121.
Ex *Liberalitate* oritur commiseratio. 129
Lycurgi & Naturæ edictum, Nefas amare neminem. 47.
Munus lætius confertur, quam accipitur, aut rependitur. 120
Nil dulcius *amare* aut *amari*, præter *amare* & *amari*. 96.
Optimum, quod nusquam est, opinione nostra supplemus. 50

Πολυφιλία non amicitia, sed benevolentia & humanitas vaga. 71. citra benevolentiam superbiæ est & suspectæ probitatis. 72.
Polygamia in nuptiis animarum par incestui nefas. 70.
Potentiarum cultus, ambitionis, aut adulationis; non charitatis, & fidei 99 severitas, non amicitia. 100.
Problemata amatoria. 12.
Pueri cur ab Amoris sacris excluduntur. 35.
Pulchri nomine amatur quicquid amatur. 83.
Pulchritudo non mollities, sed vigor, & maturitas cujusque rei. 87. virtus quædã corporis, flos internæ virtutis, animæ effluviũ. 88. divinũ quiddam, ab homine solo amatur, 100. ad virtutes accedit, & corpore exprimit expingitq; õnes virtutes 130.
Pulchrum est, quod id totum est, quod esse debet. 87.
Pythagorica transmutatio in Amore 25,
Ruine ex conspectu amasii, unde. 26.
Senes ab Amoris sacris quare excluduntur. 36.
Sympathia, occulta similitudo. 137.
Venustas in quibus consistit. 89.
Vir malus non sociale animal, 43. Secum

cum diffidet, se fugit, *ibid.* fastidio sui defertur ad societatem 44
Virtutes quænam præcipue coluntur. 126
Vitia amantis placent. 18
Voluntatis quam sanguinis, arctior nexus. 104
Voluptas nulla nisi ab Amore. 64
Uxor, dignitatis nomen. 63